

พฤติกรรมการตัดสินใจ และควมมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง
THE DECISION MAKING BEHAVIOR AND RATIONALITY FOR CHOOSING POLITICAL
PARTIES

ฉัตรภรณ์ โสษิตวิรุฬห์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2565

พฤติกรรมการตัดสินใจ และความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง

ปริญญาานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

THE DECISION MAKING BEHAVIOR AND RATIONALITY FOR CHOOSING POLITICAL
PARTIES

CHATPORN KOSITVIROON

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF ARTS
(Master of Arts Program in Managerial Economics)
Faculty of Economics, Srinakharinwirot University

2022

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

พฤติกรรมการตัดสินใจ และความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง

ของ

ฉัตรภรณ์ ไชยศิริวิรุฬห์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ ตั้งวิฑูรธรรม)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพรพรรณ อุต
มา)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ ตั้งธรรมรักษ์)

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการตัดสินใจ และความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง
ผู้วิจัย	ฉัตรภรณ์ โฆษิตวิรุฬห์
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทรัตน์ ตั้งวิฑูรธรรม

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์ความสมเหตุสมผลในการตัดสินใจเลือกตั้งปี 2562 (2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทางเลือกในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ซึ่งการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ กรอบแนวของทฤษฎีอรรถประโยชน์ และการเปรียบเทียบผลประโยชน์และต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 963 คน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ อุตรธานี และสงขลา ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุดในแต่ละภาค เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน โดยสถิติเชิงอนุมานวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองโลจิท ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทางเลือกฝ่ายการเมืองปี 2562 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ จังหวัด รายได้ นโยบายที่ต้องการสนับสนุน ความเข้าใจทางการเมือง และการรับสื่อและแหล่งข้อมูล (2) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทางเลือกในการเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุ จังหวัด รายได้ นโยบายที่ต้องการสนับสนุน ความเข้าใจทางการเมือง และกลุ่มอ้างอิง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองสอดคล้องกับนโยบายที่ต้องการภายใต้ข้อจำกัดที่จะได้รับผลประโยชน์สูงสุด

คำสำคัญ : การตัดสินใจ, ความมีเหตุผล, การเลือกตั้ง

Title	THE DECISION MAKING BEHAVIOR AND RATIONALITY FOR CHOOSING POLITICAL PARTIES
Author	CHATPORN KOSITVIROON
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2022
Thesis Advisor	Assistant Professor Professor Nantararat Taugvitoontham , Ph.D.

The objectives of this research are as follows: (1) the analysis of the reasonableness of voters in 2019; (2) to investigate the factors affecting voter behavior in the future. This survey was quantitative research. The conceptual applied decision theory, utility theory and compared between costs and benefits in economics. The data were collected from a sample of 963 people in four provinces, as follow: Bangkok, Chiang Mai, Udonthani, and Songkhla, which was the province that had the most political participation. The questionnaire was used as a data collection tool. The data obtained were analyzed by descriptive statistics and inference statistics (Logical regression analysis). The results of the research were as follows: (1) the factors affecting voter decisions in 2019 had a statistical significance consisting of province, income, policies required, policy knowledge, media and resources; and (2) the factors affecting voter behavior changed with a statistical significance consisting of age, province, college major, policies required, and policy knowlege. Most of the samples voted in accordance with preferred policy by utility theory.

Keyword : Decision-making, Rationality, Elections

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความสามารถจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทวัฒน์ ตั้งวิฑูรธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำปรึกษา และคอยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอดระหว่างการดำเนินการจนเสร็จสิ้น ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้และความช่วยเหลือ สนับสนุนในทุกด้านจนสามารถดำเนินการจัดทำปริญญาานิพนธ์จนแล้วเสร็จ

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณครอบครัวที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ และนิสิตปริญญาโททุกท่านที่ให้การช่วยเหลือทั้งการเรียน การดำเนินการวิจัย และแรงผลักดันเสมอมา รวมถึงขอขอบคุณบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องแต่ไม่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้

ฉัตรภรณ์ ไชยศิริวิรุฬห์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย	8
1. ทฤษฎีการตัดสินใจ (Decision Making)	8
2. ทฤษฎีอรรถประโยชน์ (Utility Theory)	13

3. แนวคิดการเปรียบเทียบผลประโยชน์และต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ (Cost and Benefit)	14
4. กลุ่มอ้างอิง (Peer Effect)	16
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	28
การสร้างเครื่องมือที่ใช้วิจัย	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	32
บทที่ 4 ผลการศึกษา	35
1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา	35
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน	49
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
สรุปผลการวิจัย	74
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	85
ภาคผนวก ก	86
ภาคผนวก ข	88
ข้อมูลการใช้ในวิเคราะห์ผ่านโปรแกรมทางสถิติ	88
ประวัติผู้เขียน	148

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลในแต่ละจังหวัด.....	5
ตาราง 2 เปรียบเทียบการทำวรรณกรรมปริทัศน์	1
ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลในแต่ละจังหวัด.....	29
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	35
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ.....	36
ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดที่พักอาศัย.....	36
ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพื้นที่เขตการปกครอง	37
ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	37
ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา	38
ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	38
ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	39
ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน..	39
ตาราง 13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งปี 2562	40
ตาราง 14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการสนับสนุนพรรคการเมืองปี 2562.....	40
ตาราง 15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการสนับสนุนพรรคการเมือง ณ ปัจจุบัน (ปี 2565).....	41
ตาราง 16 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกปี 2562 และจังหวัดที่อยู่อาศัย	41
ตาราง 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกปัจจุบัน และจังหวัดที่อยู่อาศัย	42
ตาราง 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเข้าใจทางการเมือง.....	42

ตาราง 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมืองที่สนใจและประเด็นที่สร้างประโยชน์.....	43
ตาราง 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามนโยบายที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณรายจ่าย	44
ตาราง 21 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามนโยบายหาเสียงปี 2562 ที่ทราบ	45
ตาราง 22 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่องทางสื่อที่รับข่าวสารมากที่สุด ..	45
ตาราง 23 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบุคคลที่มีอิทธิพลต่อชีวิต	46
ตาราง 24 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการตัดสินใจทางการเมืองตามบุคคลที่มีอิทธิพล.....	47
ตาราง 25 สรุปจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการรับข้อมูลข่าวสารและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	47
ตาราง 26 ผลการทดสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงเส้น (Multicollinearity)	50
ตาราง 27 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกฝั่งการเมืองปี 2562 ด้วยโปรแกรมทางสถิติเปรียบเทียบกัน 3 แบบจำลอง	51
ตาราง 28 ผลการทดสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงเส้น (Multicollinearity)	62
ตาราง 29 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง ด้วยโปรแกรมทางสถิติเปรียบเทียบกัน 3 แบบจำลอง	63
ตาราง 30 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามนโยบายที่อยากสนับสนุนงบประมาณและพรรคการเมืองที่เลือกปี 2562	75

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 แนวโน้มการปรับตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเปรียบเทียบกับอัตรา การว่างงาน.....	2
ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7

บทที่ 1

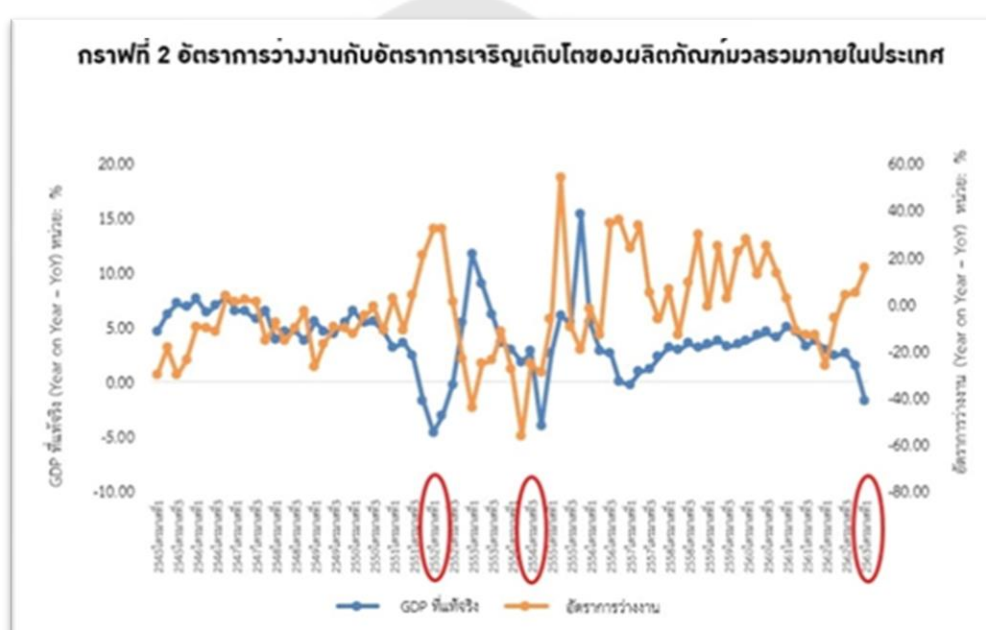
บทนำ

ภูมิหลัง

พฤติกรรมการเมืองของประชาชนในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมาแบ่งออกเป็น 2 ฝ่ายอย่างชัดเจน คือ กลุ่มของไทยรักไทย หรือกลุ่มฐานเสียงอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร และฝั่งตรงข้าม (สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ, 2552) ซึ่งภายหลังจากการรัฐประหาร นายกรัฐมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งยังคงเป็นพรรคการเมืองหรือกลุ่มเครือข่ายเดิม เห็นได้ชัดว่าประชาชนมักยึดติดที่พรรคการเมืองหรือตัวบุคคลมากกว่าแนวทางการดำเนินนโยบายและการบริหาร ซึ่งความขัดแย้งก็ยังไม่ได้จบลงเพียงเท่านี้ การชุมนุมปะทะ และสถานการณ์ความรุนแรงยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังปลายปี 2562 ภาพรวมการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองหรือสถานการณ์ทางการเมืองภายในของประเทศไทยก็ตกอยู่ในสภาวะตึงเครียดเรื่อยมา เนื่องจากสถานการณ์การชุมนุมประท้วงยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยวัตถุประสงค์หลักของผู้ชุมนุมมุ่งเป้าหมายหลักไปที่ “การเรียกรื้อ” หรือ “ทวง” สิทธิทางการเมือง รวมถึงค่าเสียหายโอกาสในผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในช่วงการปกครองของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีคนที่ 29 แห่งราชอาณาจักรไทย (MGR online, 2562) ซึ่งสาเหตุสำคัญของสถานการณ์สามารถอนุมานได้จากมุมมองในช่วงเวลาที่ผ่านมาคือ ช่วงก่อนรัฐประหาร คือ วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 โดยในขณะนั้น นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีคนที่ 28 และคณะยังคงดำรงตำแหน่งรัฐบาลอยู่ ภายใต้สถานการณ์การประท้วงขับไล่อยู่เนือง ๆ โดยมีนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นแกนนำ การชุมนุมประท้วงข้ามปีที่ยืดเยื้อกินเวลากว่า 204 วัน ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างในเศรษฐกิจภาพรวมของประเทศ ส่งผลให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติอ้างสิทธิ์ในความชอบธรรมก่อรัฐประหารขึ้นเพื่อรักษาความสงบของประเทศในที่สุด (THE STANDARD TEAM, 2564) สถานการณ์ดังกล่าวอาจเป็นความสงบที่เกิดขึ้นแค่ในระยะเวลาหนึ่ง แต่ไม่ใช่สถานการณ์ที่ยั่งยืน กล่าวคือ “เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ชนะ ย่อมมีอีกฝ่ายเป็นผู้แพ้” ในทำนองเดียวกัน เมื่อมีคนได้ประโยชน์ ก็ย่อมมีคนเสียประโยชน์ ดังนั้นสถานการณ์ดังกล่าวไม่ได้จบลงอย่างถาวร เพียงแค่ ณ เวลานั้น ประชาชนยังคงมีความเกรงกลัวต่อการปกครองของคสช. ที่นำโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาอยู่มาก รวมทั้งประชาชนส่วนใหญ่ยังคงคาดหวังว่าการปกครองนี้เป็นเพียงวาระชั่วคราวภายใต้การรัฐประหาร เมื่อสถานการณ์เข้าสู่สภาวะปกติ ย่อมกลับเข้าสู่กระบวนการปกติที่โปร่งใส ชัดเจน โดยการเลือกตั้งตามระบอบ

ประชาธิปไตย ที่สามารถตรวจสอบได้ จากที่กล่าวมาส่งผลให้สถานการณ์โดยรวมของประเทศไทย ในช่วงปี 2557 ถึงปี 2562 รวมระยะเวลา 5 ปีจึงยังคงเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย

ดังที่กล่าวไปข้างต้นว่าสถานการณ์ดังกล่าวไม่ได้จบลงอย่างถาวร การชุมนุมประท้วงครั้งใหม่ได้เริ่มต้นขึ้นในช่วงปี 2563 เกิดกระแสการเรียกร้องสิทธิและการแสดงออกของกลุ่มนักเรียน - นักศึกษา จำนวนมาก โดยอ้างถึงการพัฒนาของเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งคุณภาพชีวิตที่ได้รับผลกระทบจากการบริหารประเทศภายใต้การปกครองของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา (BBC NEWS, 2563b)

ภาพประกอบ 1 แนวโน้มการปรับตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเปรียบเทียบกับอัตราการว่างงาน

ที่มา: ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ และ เกศินี ธารีสังข์ (2563)

กล่าวคือ เศรษฐกิจโดยรวมมีการชะลอตัวลดลงอย่างเห็นได้ชัด การเรียกร้องให้เกิดการเลือกตั้งที่โปร่งใสและเป็นธรรมก็ไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมและชัดเจน รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ที่ก่อให้เกิดผลกระทบเป็นวงกว้าง แต่มาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลกลับไม่มีความชัดเจน เหมาะสม ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพและภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก สาเหตุเหล่านี้ทำให้การชุมนุมค่อย ๆทวีความรุนแรงขึ้นในปี 2564

โดยการชุมนุมเริ่มแรก เริ่มจากในรูปแบบแพลตฟอร์มของกลุ่มนักเรียน - นักศึกษา ภายหลังศาลรัฐธรรมนูญมีมติให้ยุบพรรค รวมถึงเพิกถอนสิทธิทางการเมืองของคณะกรรมการบริหารพรรคอนาคตใหม่เป็นระยะเวลา 10 ปี (BBC NEWS, 2563a) ซึ่งสร้างความไม่พอใจแก่ผู้สนับสนุนเป็นอย่างมาก โดยกระแสการชุมนุมได้เกิดขึ้นเป็นวงกว้างขึ้นเรื่อย ๆ ต่อเนื่อง โดยระหว่างการชุมนุมได้มีการออกแถลงการณ์คัดค้านมติของศาลรัฐธรรมนูญในการยุบพรรคอนาคตใหม่ การปราศรัยถึงข้อเรียกร้อง 3 ประการ คือ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และองคาพยพลาออกจากตำแหน่ง แก้ไขรัฐธรรมนูญ และปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ รวมถึงการแสดงออกต่าง ๆ เช่น การชูสามนิ้ว การชูป้ายข้อความ ร้องเพลง และจุดเทียนหรือเปิดไฟจากโทรศัพท์มือถือถือท่ามกลางความวิตกกังวลของรัฐบาล และความพยายามสกัดกั้นการจัดกิจกรรมของคณะผู้บริหารของสถานการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งเมื่อระยะเวลาผ่านไปกระแสการชุมนุมก็ลุกลามเป็นวงกว้างมากขึ้น มิใช่เพียงแต่กลุ่มนักเรียน นักศึกษา แต่ประชาชนทั่วไปก็เริ่มออกมาชุมนุม และเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น การบริจาคเงินสนับสนุน การชักชวนและสื่อสารผ่านทางช่องทางสื่อออนไลน์ หรือการช่วยเหลือผู้ชุมนุมโดยอาศัยความรู้ทางกฎหมาย เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้รัฐบาลเริ่มใช้มาตรการสลายการชุมนุมในที่สุด โดยสถานการณ์ความรุนแรงก็ได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

หากแต่พิจารณาให้ชัดเจนแล้ว สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม หรือการตัดสินใจที่ไม่เหมือนเดิมอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ประชาชนบางส่วนมีความพึงพอใจ ณ ขณะที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติก่อการรัฐประหาร รวมไปถึง การสนับสนุนให้พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีผ่านการเลือกตั้งด้วย แต่อย่างไรก็ดี เมื่อปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป กลับส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนับสนุนเดิม โดยประชาชนที่เคยสนับสนุนรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา กลับออกมาเรียกร้องสิทธิทางการเมืองของตนเองคืน ซึ่งในมุมมองทางเศรษฐศาสตร์แล้วอาจพิจารณาผ่านแง่มุมของพฤติกรรมความเป็นเหตุเป็นผลในการตัดสินใจเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยหากเปรียบเทียบพรรคการเมืองเป็นสินค้า ประชาชนก็เปรียบเสมือนผู้บริโภคที่ย่อมจะตัดสินใจภายใต้ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ บนพื้นฐานของความพึงพอใจอย่างมีเหตุผลเสมอ ดังนั้น ผู้บริโภคมีอิสระในการตัดสินใจ ไม่ว่าจะตัดสินใจตามปัจจัยแวดล้อม ตัดสินใจภายใต้แรงกดดันหรือปัจจัยอื่น ด้วยสาเหตุนี้ การศึกษาถึงการตัดสินใจดังกล่าวบนพื้นฐานของทฤษฎีการตัดสินใจ ภายใต้แนวคิดอรรถประโยชน์ จึงสามารถอธิบายได้ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือคงการตัดสินใจทางการเมือง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อการประเมิน

สถานการณ์ของประชาชนอย่างเหมาะสมเพื่อสื่อสารถึงนโยบายของแต่ละพรรคการเมืองที่
ต้องการของประชาชน รวมทั้งการส่งเสริมการตัดสินใจอย่างมีเหตุมีผล

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. วิเคราะห์เชิงปริมาณต่อความสมเหตุสมผล (Rational) ในการตัดสินใจเลือกตั้งปี 2562
2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเลือกในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจและความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมืองฉบับนี้
เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชน โดยอาศัยปัจจัย
ส่วนบุคคล การเปรียบเทียบผลได้ผลเสีย และแรงจูงใจต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มอ้างอิง การรับรู้ สื่อ/
แหล่งข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์ ความรู้ทั่วไปทางการเมือง ซึ่งผลการวิจัยจะสะท้อนมุมมองของ
ประชาชนในการแสดงออกทางความคิดที่หลากหลาย ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบิดเบือน
ข้อมูลที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินนโยบายภาครัฐและการกำหนดทิศทาง
ปรับตัวของภาคเอกชน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจและความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรค
การเมือง โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิหรือการเก็บแบบสอบถามจากประชาชนในพื้นที่ จังหวัด
กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ สงขลา และอุดรธานี ซึ่งเป็นจังหวัดที่ประชากรมีส่วนร่วมทางการเมือง
มากที่สุดในแต่ละภูมิภาค อ้างอิงจากข่าวสารการแสดงความเห็นทางการเมือง การจัดแพลตฟอร์ม
มีอบ ปราศรัย หรือชุมนุมทางการเมืองในช่องทางต่าง ๆ โดยมีกระบวนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ศึกษาในงานวิจัยฉบับนี้ คือ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ณ วันที่
24 มีนาคม 2562 โดยกฎหมายระบุเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำของบุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งถือเป็นหน้าที่
พื้นฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยงานวิจัยฉบับนี้ จะศึกษาพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร
เชียงใหม่ สงขลา และอุดรธานี ซึ่งเป็นจังหวัดที่ประชากรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการเมืองมาก
ที่สุดในแต่ละภูมิภาค

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ อาศัยการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของ
Krejcie และ Morgan (1970) ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05 ตามหลักการแปรผันของขนาดกลุ่ม

ตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ สงขลา และอุดรธานี

โดยจากการคำนวณตามสูตรของ Krejcie และ Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด รวมจำนวน 952 คน โดยจะทำการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปตามข้อมูลจำนวนประชากรปี 2562 แบบบังเอิญ (Accidental sampling) โดยในแต่ละจังหวัดแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ยกเว้นจังหวัดกรุงเทพมหานครที่ถือเป็นในเขตเทศบาลทั้งหมด และลงเก็บข้อมูลให้ครอบคลุม ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลในแต่ละจังหวัด

จังหวัด	จำนวนประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
กรุงเทพมหานคร	4,500,760 คน	238 คน
เชียงใหม่	1,313,180 คน	238 คน
อุดรธานี	1,234,982 คน	238 คน
สงขลา	1,072,988 คน	238 คน
รวม	8,121,910 คน	952 คน

ที่มา: จากการสรุปของผู้วิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจทางการเมือง ในการเลือกตั้งปี 2562 และปัจจุบัน
2. ตัวแปรอิสระ ที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

2.1.1 เพศ

2.1.2 อายุ

2.1.3 ที่อยู่อาศัย

2.1.4 ระดับการศึกษา

2.1.5 สาขาที่จบการศึกษา

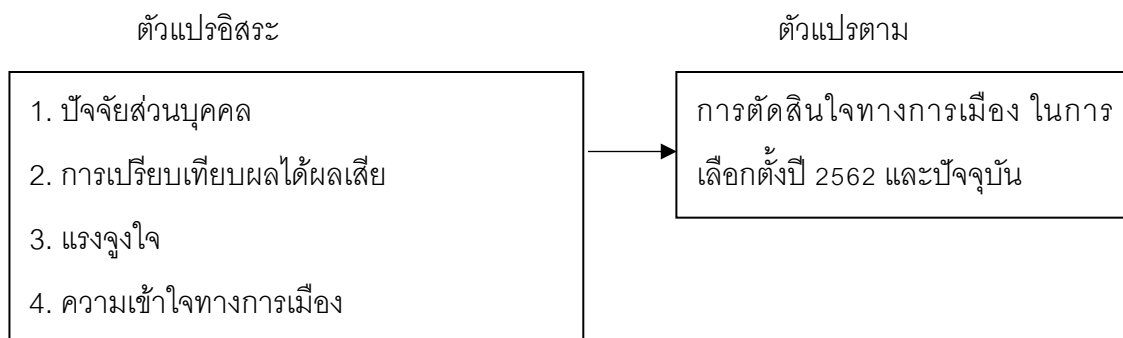
2.1.6 อาชีพ

- 2.1.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
- 2.1.8 รายได้รวมของครอบครัว
- 2.2 การเปรียบเทียบผลได้ผลเสีย (Cost and Benefit)
  - 2.2.1 นโยบายด้านแรงงาน
  - 2.2.2 นโยบายด้านสาธารณสุข
  - 2.2.3 นโยบายด้านเศรษฐกิจและการเงิน
  - 2.2.4 นโยบายด้านความมั่นคง
  - 2.2.5 นโยบายด้านคมนาคม
  - 2.2.6 นโยบายด้านสาธารณสุขภาค
  - 2.2.7 นโยบายด้านสวัสดิการ
  - 2.2.8 นโยบายด้านการศึกษา
  - 2.2.9 นโยบายด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม
  - 2.2.10 นโยบายด้านเทคโนโลยี
  - 2.2.11 นโยบายด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
- 2.3 แรงจูงใจ
  - 2.3.1 กลุ่มอ้างอิง (Peer effect)
  - 2.3.2 การรับรู้
  - 2.3.3 สื่อ, แหล่งข้อมูลข่าวสาร
  - 2.3.4 ประสบการณ์
  - 2.3.5 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ซึ่งหมายรวมถึงการใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง หรือพรรคการเมือง และการมีส่วนร่วมในรูปแบบของการแสดงออกทางความคิดเห็น
2. ความเป็นเหตุเป็นผล หมายถึง การตัดสินใจด้วยเหตุผลบนพื้นฐานของการได้รับความพึงพอใจหรืออรรถประโยชน์สูงสุดต่อผลลัพธ์จากการตัดสินใจนั้น
3. การตัดสินใจ หมายถึง การพิจารณาทางเลือกหลาย ๆ ทางและเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง เพื่อบรรลุเป้าหมาย โดยในวิจัยฉบับนี้ กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ เพื่อสะท้อนถึงความมีเหตุมีผลในการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ได้แบ่งตัวแปรต้นออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ปัจจัยส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น 8 ข้อ ได้แก่ (1) เพศ (2) อายุ (3) จังหวัดที่อยู่อาศัย (4) เขตที่อยู่อาศัย (5) ระดับการศึกษา (6) สาขาวิชาที่จบการศึกษา/กำลังศึกษา (7) อาชีพ (8) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (9) รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน 2. การเปรียบเทียบผลได้ผลเสีย (Cost and Benefit) โดยแบ่งออกเป็น 3 ข้อ ได้แก่ (1) ประเด็นทางสังคมที่สนใจ (2) ประเด็นทางสังคมที่ได้ผลประโยชน์ (3) นโยบายที่ต้องการสนับสนุน 3. แรงจูงใจ แบ่งออกเป็น 4 ข้อ ได้แก่ (1) กลุ่มอ้างอิง (Peer effect) (3) สื่อ, แหล่งข้อมูลข่าวสาร (4) ประสบการณ์ และ 4. ความเข้าใจทางการเมือง โดยตัวแปรตาม คือการตัดสินใจเลือกผู้ทางการเมืองในปี 2562 และการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองที่สนับสนุน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจและควมมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทางการเมือง โดยจะนำเสนอตามหัวข้อ ดังนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย

1.1 ทฤษฎีการตัดสินใจ (Decision Making)

1.2 ทฤษฎีอรรถประโยชน์ (Utility Theory)

1.3 แนวคิดการเปรียบเทียบผลประโยชน์และต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ (Cost and Benefit)

1.4 กลุ่มอ้างอิง (Peer Effect)

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย

1. ทฤษฎีการตัดสินใจ (Decision Making)

ในทางเศรษฐศาสตร์พฤติกรรม ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของมนุษย์ในระดับบุคคล (Individual behavior) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน (สินาด ตริวิวัฒน์ไชย, 2559) คือ

1.1 การรับรู้ (Perception) ซึ่งการรับรู้ข้อมูลที่ครบถ้วนเพียงพอเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดส่งผลกระทบต่อทางเลือกทางเลือก

(1) ข้อมูล (Information) โดยปกติการที่บุคคลจะเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง (Choices) มักจะตัดสินใจจากพื้นฐานข้อมูลที่มีอยู่ และการหาข้อมูลเพิ่มเติมที่เข้าใจง่ายเพื่อประกอบการตัดสินใจ ซึ่งถือว่าการตัดสินใจที่ดี แต่ด้วยข้อจำกัดของบุคคลในการพิจารณาข้อมูล อาจทำให้บุคคลตัดสินใจแบบส่งเดช หรือหยาบ ๆ ทำให้เกิดความไม่เที่ยงตรงในการตัดสินใจได้หากมีทางเลือกที่มากเกินไป ดังนั้นการจำกัดทางเลือกที่เหมาะสมจะช่วยให้เกิดการตัดสินใจที่รอบคอบมากขึ้น

(2) ภาพลวงตา (Illusion) การตัดสินใจที่เกี่ยวกับการรับรู้จากการมองเห็น (Vision) บางครั้งถูกลวงตาจากสายตาของตนเอง ตัวอย่างเช่น การถูกลวงตาด้วยความกว้างของเตียงจากมุมมองของเรา หรือข้อจำกัดในสิ่งที่ตนเองมองเห็นได้ง่ายกว่า จนนำไปสู่การตัดสินใจเลือกสิ่งนั้น

(3) การจัดฉาก (Framing) โดยปกติแล้วบุคคลมักจะถูกจัดฉากอยู่หลายครั้ง เมื่อเกิดสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจโดยไม่รู้ตัว ตัวอย่างการจัดฉากเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ เช่น ในช่วงทศวรรษ 1970 เพิ่งเริ่มใช้บัตรเครดิต การใช้บัตรเครดิตชำระสินค้าจะต้องจ่ายในราคาที่สูงกว่าการชำระด้วยเงินสด ทำให้การใช้บัตรเครดิตไม่แพร่หลาย ด้วยเหตุนี้หลังจากนั้นบริษัทบัตรเครดิตจึงได้มีการผลักดันผ่านกฎหมายว่า ให้ร้านค้าตั้งราคาสำหรับชำระด้วยบัตรเครดิตว่าเป็นราคาปกติ (normal price) แต่หากชำระด้วยเงินสดจะได้รับส่วนลดเพิ่มเติม ส่งผลให้ภาพจำของผู้บริโภคที่มองว่าการชำระด้วยบัตรเครดิตเป็นการเสียเงินเพิ่มหมดไป ทำให้ยอดใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตมากขึ้น เป็นต้น

1.2 ความพึงพอใจ (Preference) ในทางเศรษฐศาสตร์ ความพึงพอใจตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า มีความสมบูรณ์ (Complete) ความต่อเนื่อง (Continuity) และความคงที่ (Consistence) โดยไม่มีความลำเอียง (Biases) กล่าวคือ แม้ทางเลือกจะมีความแตกต่างเพียงเล็กน้อยก็ยังสามารถจัดลำดับความชอบได้อย่างเด็ดขาด และหากชอบแบบที่ 1 มากกว่าแบบที่ 2 และชอบแบบที่ 2 มากกว่าแบบที่ 3 แล้ว ย่อมต้องชอบแบบที่ 1 มากกว่าแบบที่ 3 ด้วย ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ส่วนใหญ่ความพึงพอใจของบุคคลมักคลาดเคลื่อนไปจากสมมติฐาน หลายครั้งข้อมูลข่าวสารมีมากหรือซับซ้อนเกินไป ระยะเวลาที่บีบคั้น ทำให้เกิดการเลือกแบบหยาบ ๆ หรือเดาสุ่ม ไม่ได้ไตร่ตรองให้รอบคอบทำให้การตัดสินใจเกิดความลำเอียงและไม่คงที่ นำไปสู่ผลการตัดสินใจที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งในระยะยาวอาจเกิดผลเสียได้ทั้งผลกระทบภายในและภายนอก

(1) การตัดสินใจแบบหยาบ ๆ (Rules of Thumbs) ธรรมชาติของมนุษย์แล้วโดยปกติจะไม่ชอบความซับซ้อน รวมทั้งระยะเวลาที่บีบบังคับ ส่งผลให้บุคคลตัดสินใจเลือกแบบหยาบ ๆ แต่หลักเกณฑ์แบบหยาบ ๆ มักคิดขึ้นเอง (Heuristics) ซึ่งจะนำไปสู่ความลำเอียง (Biases) จนเกิดความผิดพลาดในการเลือกในท้ายที่สุด ซึ่งความผิดพลาดจะเกิดขึ้นมากหรือน้อยเกิดขึ้นจากการไตร่ตรองและกระบวนการคิดแบบหยาบ ๆ โดยแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ

- การยึดติด (Anchoring) โดยปกติเวลาบุคคลต้องตัดสินใจเมื่อไม่มีความรู้ มักจะเริ่มจากการนึกถึงสิ่งที่เรารู้หรือเคยประสบมาก่อน แล้วจึงเปรียบเทียบกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อตัดสินใจ ซึ่งการยึดติดกับสิ่งที่รู้ทำให้เกิดความลำเอียงในการ ตัวอย่างเช่น การทดลองถามคำถาม 2 ข้อ คือ ณ ปัจจุบันคุณมีความสุขเพียงใด และ คุณได้ไปเดทบ่อยแค่ไหน หากถามคำถามคำถามแรกก่อน ความสัมพันธ์ของสองคำตอบค่อนข้างน้อย ในขณะที่หากถามคำถามที่สองก่อนคำถามแรก ความสัมพันธ์ของทั้งสองคำตอบจะมากขึ้น สาเหตุมาจากบุคคลโดย

ปกติมักจะคิดว่าคนที่ออกเดทบอยหรือมีความรักมักจะมีความสุขมากกว่า ดังนั้นเมื่อคำถามแรกขึ้นก่อน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากจึงมักจะคิดว่าตนเองมีความสุขขึ้น

- การใช้ข้อมูลเท่าที่มี (Availability) บุคคลนั้นเมื่อคุ้นเคยหรือมีประสบการณ์ในเหตุการณ์ร้าย ๆ แล้วส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับเรื่องนั้นมากกว่าเรื่องอื่น ดังเช่น หลายคนอาจจะคุ้นเคยกับอันตรายของโรคเบาหวาน จากการโฆษณาหรือข้อมูลข่าวสารมากกว่าโรคหลอดเลือดในสมอง ทำให้เข้าใจว่าอัตราการเสียชีวิตจากโรคเบาหวานน่าจะมากกว่าโรคหลอดเลือดในสมอง แต่ความเป็นจริงแล้ว โรคหลอดเลือดในสมองทำให้คนเสียชีวิตมีจำนวนมากกว่าโรคเบาหวานเกือบเท่าตัว เป็นต้น

- การใช้ตัวแทนที่คล้ายคลึง (Representativeness) การมองลักษณะแบบเหมารวม (Stereotype) ของกลุ่มหนึ่งจากคนคนหนึ่ง ว่ามีความคล้ายคลึงกัน (Similarity) ตัวอย่างเช่น เมื่อนึกถึงนักกีฬาบาสเก็ตบอลเอ็นบีเอ คนส่วนใหญ่มักจะนึกถึงชาวแอฟริกัน - อเมริกัน ที่สูง 190 เซนติเมตรขึ้นไปมากกว่าชาวเอเชียที่มีความสูงน้อยกว่า ซึ่งในกรณีนี้การเหมารวมถือว่าตัดสินใจถูกต้อง แต่ในบางกรณีการตัดสินใจเหมารวมก็ทำให้เกิดความลำเอียง (Biases) หรือการคาดเดาผิดพลาดได้ เช่น การสุ่มโยนเหรียญหัวก้อย หากโยนสองครั้งแรกเหรียญออกหัว ทำให้ผู้เล่นเข้าใจผิดว่าการโยนเหรียญมีโอกาสออกหัวมากกว่าก้อย แต่ในสถานการณ์จริง การโยนเหรียญมีโอกาสการออกหัวและก้อยที่เท่า ๆ กัน เมื่อโยนไปเรื่อย ๆ จำนวนการออกหัวและก้อยย่อมใกล้เคียงกัน เป็นต้น

(2) ความกลัวการสูญเสีย (Loss Aversion) โดยปกติแล้วมนุษย์ทุกคนย่อมกลัวการสูญเสีย จากการทดลองทางเศรษฐศาสตร์พบว่า เมื่อคนเรารู้สึกสูญเสียสิ่งใดสิ่งหนึ่งมักจะรู้สึกเสียใจมากกว่ามีความดีใจกับการได้รับถึงสองเท่า จากที่กล่าวมาแสดงว่า บุคคลมักจะไม่ได้มีค่าอรรถประโยชน์ที่คงที่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จึงรู้สึกเสียใจเมื่อสูญเสียมากกว่าความดีใจจากการได้รับ ดังนั้น ความกลัวสูญเสียจึงมีแนวโน้มทำให้บุคคลยึดติดกับสิ่งที่เป็นอยู่หรือสถานะเดิม (Status Quo Bias) ทำให้เกิดการตัดสินใจไม่ตรงกับที่คิดหรือผิดจากที่ควรจะเป็น ทั้งนี้ยังมีอีกหลายปัจจัยที่ทำให้การตัดสินใจคาดเคลื่อน ตัวอย่างเช่น การเลือกที่นั่งที่เดิมในห้องเรียน หรือการเลือกแผนประกันสุขภาพคงเดิมโดยไม่เปลี่ยนแปลงแม้จะมีตัวเลือกที่มากขึ้น เป็นต้น ตัวอย่างที่กล่าวมาเรียกอีกชื่อว่า “ทางเลือกมาตรฐาน” (Default Option) หรือทางที่จะถูกเลือกมากกว่าด้วยความลำเอียงต่อสถานะเดิม การที่บุคคลส่วนมากตัดสินใจแบบนี้ทำให้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในทางนโยบายได้ โดยการตั้งทางเลือกที่ต้องการให้ถูกเลือกมากที่สุดเป็นทางเลือกมาตรฐาน

(3) การเชื่อมั่นในตนเองเกินไป (Optimism and Overconfidence) บุคคลมักจะมองโลกในแง่ในหลาย ๆ เรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง เช่น เป้าหมายในอนาคต หรือผลงานของตนเอง ซึ่งหลายครั้งมักจะคาดเดาผิด พฤติกรรมดังกล่าวนำไปสู่ความเสี่ยงจนปล่อยปะละเลยมากกว่าที่จะกระตือรือร้นป้องกัน ตัวอย่างเช่น ผู้ที่สูบบุหรี่โดยส่วนมากมักจะคิดว่าโอกาสที่จะเป็นมะเร็งน้อยกว่าผู้ที่ไม่สูบบุหรี่คิด

(4) สภาวะของจิตใจ (State of Mind) หลายครั้งพฤติกรรมของบุคคลมักไม่ตรงกับสิ่งที่คิด ตัวอย่างเช่น ทุกคนรู้ว่าสิ่งใดมีคุณค่า สิ่งใดมีโทษแก่ร่างกาย แต่เมื่อถึงเวลาที่ควรปฏิบัติกลับละเลยเพิกเฉย (Procrastination) สิ่งนี้เกิดขึ้นเมื่อจิตใจเกิดความไม่มั่นคง หลงไหลไปกับสิ่งเร้า (Temptation) จนไม่สามารถควบคุมตัวเอง (Self-control) พฤติกรรมที่แสดงออกมาจึงไม่คงที่ เมื่อจิตใจอยู่ในสภาวะจิตใจที่ “เย็น” ระบบไตร่ตรองจะทำให้บุคคลสามารถตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผลและหลักการ แต่เมื่อมีสิ่งเร้าเกิดขึ้นหรืออยู่ในสภาวะ “ร้อน” ปฏิกริยาอัตโนมัติจะตอบสนองอย่างรวดเร็ว จนขาดความรอบคอบ ตัวอย่างเช่น เมื่อเราอยู่ในสภาวะหิว จะเกิดการบริโภคจนเกินความพอดี เป็นต้น ดังนั้นการตัดสินใจที่สำคัญจึงควรหลีกเลี่ยงช่วงเวลาที่กำลังถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้า

1.3 สถาบัน (Institution) องค์ประกอบหลักของสถาบัน คือ องค์กร และกฎระเบียบ ซึ่งหมายรวมถึง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือบรรทัดฐานที่สังคมยึดถือร่วมกัน ดังนั้น สถาบันจึงถือว่ามีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมของบุคคล ในทางเศรษฐศาสตร์สามารถแบ่งประเภทของความสัมพันธ์บุคคลออกได้ 2 แบบ คือ บรรทัดฐานทางเศรษฐกิจและบรรทัดฐานทางสังคม (Market Norms and Social Norms) โดยบรรทัดฐานทางเศรษฐกิจจะเน้นไปที่การแลกเปลี่ยน (Exchange) ที่เป็นรูปธรรม ตัวอย่างเช่น สินค้ากับราคา ค่าเช่ากับที่ดิน หรือค่าจ้างกับแรงงาน เป็นต้น ในขณะที่บรรทัดฐานทางสังคม จะเน้นไปที่ปฏิสัมพันธ์ของคนที่ยังพหุอาศัยกันไม่ได้แลกเปลี่ยนกันอย่างชัดเจนในทันที อาจจะได้รับสิ่งตอบแทนหรือไม่ได้เลย เป็นความสัมพันธ์แบบคลุมเครือ ตัวอย่างเช่น การซื้อขนมไปฝากเพื่อนบ้าน เพื่อนบ้านช่วยรดน้ำต้นไม้ เป็นต้น ซึ่งบางครั้งการใช้บรรทัดฐานทางเศรษฐกิจกลับให้ผลตอบแทนน้อยกว่าบรรทัดฐานทางสังคม ตัวอย่างเช่น มีการทดลองขอความช่วยเหลือในการวาดภาพ โดยแบ่งกลุ่ม ออกเป็น 3 กลุ่ม 2 กลุ่มแรกเป็นการแลกเปลี่ยนโดยให้เงินเป็นความตอบแทน จำนวน 5 ดอลลาร์ และ 5 เซ็นต์ตามลำดับ แต่กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่ขอความช่วยเหลือตามบรรทัดฐานของสังคมไม่มีสิ่งตอบแทน ผลปรากฏว่ากลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่ให้ความช่วยเหลือมากที่สุด ดังเช่นในเชิงนโยบายหากต้องการพฤติกรรมใด

ขยายวงกว้างหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงก็ควรทำให้เกิดกระแสของการปฏิบัติมากกว่าการใช้ทรัพยากรในการแลกเปลี่ยนเพื่อความมั่นคงในระยะยาว

ถึงแม้ว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ 3 ด้านนี้ สามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมของบุคคลได้ตามทฤษฎีการตัดสินใจ โดยตามหลักพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ คือ มนุษย์ทุกคนจะเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับตนเอง ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว บางครั้งพฤติกรรมของแต่ละบุคคลก็ไม่ได้เป็นไปตามสมมติฐาน เช่น ความลำเอียง (Biases) ความยึดติดทางเลือกเดิม (Status Quo Bias) การเดาสุ่ม (Randomness) ปราบฏุกการณัตามแห่ (Bandwagon Effects) หรือทางเลือกที่ถูกจำกัด (Corner Solution) โดยทฤษฎีการตัดสินใจสามารถแบ่งขอบเขตออกเป็น 3 ประเด็นหลักใหญ่ ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาสวรรณ สิทธิกรณ, 2562) ได้แก่

(1) แนวคิดอรรถประโยชน์ (Utility) คือ ความพึงพอใจของบุคคลในการบริโภคสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่ง ณ ช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์ทุกสินค้าและบริการล้วนมีอรรถประโยชน์ แต่จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละบุคคล สินค้าหรือบริการชนิดเดียวกันอาจให้อรรถประโยชน์ที่แตกต่างกับในแต่ละคน ในทางการเมือง แนวคิดอรรถประโยชน์ถูกนำมาใช้บางครั้งในการแทรกแซงทางเศรษฐกิจ ด้วยการออกนโยบายโดยพิจารณาจากสวัสดิการของสังคมเป็นหลัก แนวคิดนี้จึงถือเป็นพื้นฐานของการเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์และต้นทุนในแต่ละทางเลือก โดยมีสมมติฐานว่า บุคคลสามารถกำหนดอรรถประโยชน์ต่อสิ่งที่กำลังพิจารณาในแต่ละทางเลือกได้ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ขณะเดียวกันแนวคิดอรรถประโยชน์มีข้อจำกัด 3 ข้อ คือ (1) กฎการลดลงของอรรถประโยชน์ส่วนเพิ่ม (Law of Diminishing Marginal Utility) ความพึงพอใจในตัวเลือกของบุคคลมีแนวโน้มที่ลดลงเรื่อย ๆ ในแต่ละครั้ง ตัวอย่างเช่น นโยบายประชานิยมที่เคยได้รับความสนใจจากการหาเสียงครั้งแรกร้อยละ 60 ในการหาเสียงครั้งต่อไปอาจได้รับความสนใจเหลือร้อยละ 50 แม้จะเป็นนโยบายเดิมที่ได้ประโยชน์เพิ่มขึ้นก็ตาม (2) การกำหนดอรรถประโยชน์ของบุคคล ในบางครั้งบุคคลอาจจะกำหนดอรรถประโยชน์มากกว่าหรือน้อยกว่าความจริง อย่าไม่เป็นเหตุเป็นผล เนื่องจากการกำหนดอรรถประโยชน์เป็นนามธรรม (3) การเลือกนโยบายสำหรับกลุ่มเป้าหมายอันหลากหลายที่มีอรรถประโยชน์มากที่สุด ซึ่งแนวคิดอรรถประโยชน์จะอธิบายเพิ่มเติมในหัวข้อต่อไป

(2) แนวคิดความน่าจะเป็น (Probability) ความน่าจะเป็นนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เนื่องจากสามารถทำให้รู้ว่าตัวเลือกที่กำลังพิจารณาอยู่มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด เนื่องจากไม่มีหลักประกันถึงผลลัพธ์หลังจากการตัดสินใจ แม้ว่าการตัดสินใจนั้นจะอยู่ภายใต้ทฤษฎีอรรถประโยชน์สูงสุด เนื่องจากมีเรื่องของความเสี่ยง (Risk) และความไม่แน่นอนเข้ามา

มาเกี่ยวข้อง (Uncertainty) เช่น การตัดสินใจเมื่อมีข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ หรือไม่มีความรู้ จนไม่สามารถกำหนดความถี่ของผลลัพธ์ได้ ความน่าจะเป็นจึงเป็นแนวคิดที่ใช้ในการอธิบายถึงความเสี่ยง และความไม่แน่นอนของผลลัพธ์ เพื่อประมาณแนวโน้มได้

(3) หลักการตัดสินใจ (Decision Rules) เมื่อเกิดทางเลือกหลายทางที่บุคคลต้องพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ จึงจำเป็นต้องมีเกณฑ์ในการตัดสินใจ โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 แบบ คือ (1) อรรถประโยชน์ที่คาดหวัง (Expected Utility Theory) เป็นแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ของ Von Neuman and Morgenstern (1947) ที่อธิบายการตัดสินใจของบุคคลภายใต้ความเสี่ยงและความไม่แน่นอน โดยจัดลำดับความสำคัญของความคาดหวังในระดับที่ยอมรับความเสี่ยงได้ ภายใต้สมมติฐานว่า บุคคลสามารถจัดอันดับความชอบในแต่ละทางเลือกได้ โดยบุคคลจะเลือกทางเลือกที่มีความเสี่ยงต่ำ และแต่ละทางเลือกนั้นเป็นอิสระต่อกัน (2) กฎการสูญเสียน้อยที่สุด (Maximin Rule) ภายใต้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ครบถ้วนหรือความไม่รู้ บุคคลจะตัดสินใจโดยการจัดลำดับผลเสียของแต่ละทางเลือก และเลือกทางเลือกที่เลวร้ายน้อยที่สุด (3) กฎความพึงพอใจ (Satisficing Rule of Decision) ความพึงพอใจเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความรู้สึกบวกกับสิ่งหนึ่งมากกว่ารู้สึกลบ ซึ่งเป็นสิ่งที่ตอบสนองมาจากความต้องการ โดยขึ้นอยู่กับความคาดหวังของบุคคล หากความคาดหวังสูงได้รับการตอบสนอง ก็จะเกิดความพอใจมาก ขณะเดียวกันหากความคาดหวังสูงแล้วไม่ได้รับการตอบสนอง ก็จะเกิดความไม่พอใจมากเช่นกัน

2. ทฤษฎีอรรถประโยชน์ (Utility Theory)

พื้นฐานของแนวคิดอรรถประโยชน์ คือ การเปรียบเทียบระหว่างแต่ละทางเลือก ภายใต้สมมติฐานว่า บุคคลจะเลือกทางเลือกที่ตอบสนองต่อความพึงใจสูงสุดของตนเอง โดยการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ไม่ใช่การเดาสุ่ม ซึ่งในโลกแห่งความเป็นจริง บุคคลย่อมมีความพึงพอใจในหลายด้าน ทั้งเรื่องของการศึกษา หน้าที่การงาน หรือสถานภาพ ดังนั้น จึงมีการใช้มาตรวัดร่วมเพื่ออธิบายทฤษฎีอรรถประโยชน์ ตัวอย่างเช่น รายได้กับการพักผ่อน การเติบโตทางเศรษฐกิจกับการรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งในทางการเมืองแล้ว อรรถประโยชน์ (Political Utility) ย่อมเป็นเรื่องของคุณค่าที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมไปถึงผลกระทบต่าง ๆ ซึ่งรวมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม บนสมมติฐานว่า บุคคลจะตัดสินใจทางการเมืองอย่างมีเหตุผลเพื่อให้ตนเองได้รับความพึงใจสูงสุด โดยความหมายของอรรถประโยชน์ หมายรวมถึง สิ่งเร้าที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ทั้งตัวบุคคลในฐานะตัวแสดง กระบวนการ ผลประโยชน์ รูปแบบตลอดจนผลกระทบทางการเมือง สิ่งเร้าดังกล่าวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมืองต่อทุกบุคคล

ทั้งในฐานะผู้สังเกตการณ์ ผู้ที่มีส่วนร่วม หรือหุ้นส่วนทางการเมือง โดยรูปแบบของอรรถประโยชน์ทางการเมืองแบ่งออกเป็น 4 ประเภท (จิรวัดน์ ศิริพานิชย์ และคณะ, 2561) ดังนี้

2.1 อรรถประโยชน์ตามทฤษฎีปัจจัยกำหนด (Deterministic Theory) คือ ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ เช่น อิทธิพลบารมีของบุคคลหรือตระกูล หรือกลุ่มชาติพันธุ์ อาชีพ สภาพแวดล้อม โดยหมายรวมทั้งสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและได้มาภายหลัง

2.2 อรรถประโยชน์ตามทฤษฎีจิตวิทยา (Psychology Theory) คือ อรรถประโยชน์ตามค่านิยมและความศรัทธา (Faithfulness) หรือความจงรักภักดี (Allegiance) เช่น ความเชื่อในตัวบุคคล ความศรัทธาในอุดมการณ์ หรือความผูกพันกับพรรคการเมือง

2.3 อรรถประโยชน์ตามทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) คือ การแลกเปลี่ยนประโยชน์ในทางเศรษฐกิจที่สามารถวัดมูลค่าได้ เช่น เงิน ทอง ความก้าวหน้า เป็นต้น

2.4 อรรถประโยชน์ตามทฤษฎีความมีเหตุผล (Consciously Rational Theory) คือการตัดสินใจตามอรรถประโยชน์ทางการเมืองตามพื้นฐานทางทฤษฎีทางคุณค่าเศรษฐศาสตร์ ตัวอย่างเช่น นโยบายภาครัฐ ภาพลักษณ์ของนักการเมือง หรือทักษะในการปฏิบัติงานขณะหาเสียงหรือดำรงตำแหน่ง

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า บุคคลจะเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลและเลือกกระทำทางเลือกที่ตอบสนองต่อเป้าหมายมากที่สุด ซึ่งบุคคลจะไตร่ตรองผลลัพธ์ และสิ่งที่จะกระทำบนพื้นฐานการก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ขณะที่ในทางปฏิบัติผลลัพธ์หรือเป้าหมายที่บุคคลคาดหวังไม่ได้มีเฉพาะเจาะจงเพียงเรื่องเดียว แต่มีหลายประการ ตัวอย่างเช่น เป้าหมายด้านชื่อเสียง เงินทอง ตำแหน่ง สถานภาพ เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาล้วนมีต้นทุนทั้งสิ้น การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล จึงต้องมีการพิจารณาแต่ละทางเลือก เพื่อเรียงลำดับก่อนหลังที่ต้องการ ซึ่งแนวคิดอรรถประโยชน์ก็ถือเป็นพื้นฐานของการเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสีย หรือการเปรียบเทียบผลประโยชน์และต้นทุน

3. แนวคิดการเปรียบเทียบผลประโยชน์และต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ (Cost and Benefit)

เมื่อทางเลือกทางการเมืองถูกตัดสินใจด้วยเหตุผล (Rational) บุคคลจะตัดสินใจจากการเปรียบเทียบต้นทุนและผลประโยชน์ก่อนการตัดสินใจ การตัดสินใจในการเลือกตั้ง ถือเป็น การตัดสินใจทางการเมืองขั้นพื้นฐานที่ประชาชนส่วนใหญ่เข้าร่วม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และฝ่ายของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยภาระต้นทุนของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) ต้นทุนในการสมัคร โดยความแตกต่างของต้นทุนขึ้นอยู่กับขนาดของเขตการเลือกตั้ง ผู้สมัครในเขตที่มีขนาดใหญ่กว่าย่อมมีค่าใช้จ่ายจากการถ่ายรูปแบบผู้สมัครคดีในเขตมากกว่า หรือผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาย่อมมีค่าใช้จ่ายมากกว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(2) ต้นทุนในการหาเสียงหรือโฆษณาของผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้สนับสนุน ซึ่งภายหลังต้นทุนเหล่านี้อาจถูกผลักดันตกอยู่ที่ประชาชน ผู้เสียภาษีอากรเมื่อผู้สมัครชนะการเลือกตั้งแล้ว ด้วยกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยอาศัยอำนาจทางการเมือง หรือการดูดซับส่วนเกินทางเศรษฐกิจ ในขณะที่เดียวกันผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ก็มีต้นทุนในการไปใช้สิทธิ เช่น การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ (Information cost) ค่าเสียโอกาส (Opportunity cost) ในการเสียเวลาไปใช้สิทธิเลือกตั้งและค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยเฉพาะบุคคลที่อาศัยอยู่นอกภูมิลำเนา

ซึ่งสิทธิการเลือกตั้ง ถือเป็นสิทธิตามธรรมชาติในฐานะสมาชิกของประเทศ โดยการใช้สิทธิจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ ต้นทุนจากการใช้สิทธิ (Voting cost) มีน้อยกว่าประโยชน์จากการใช้สิทธิ (Voting benefit) เนื่องจากมนุษย์ในฐานะสัตว์เศรษฐกิจ การถูกบังคับให้ใช้สิทธิถือเป็นการฝืนธรรมชาติ และลดรอนสิทธิอีกด้วย ซึ่งการตัดสินใจทางการเมืองที่สามารถแสดงให้เห็นถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่ชัดที่สุด คือ การแสดงจุดยืนทางการเมือง โดยปกติแล้วการแสดงจุดยืน หรือแสดงออกว่าสนับสนุนพรรคการเมืองใด ถือเป็นกระบวนการหนึ่งของการสนับสนุนระบบประชาธิปไตยในหลาย ๆ ประเทศ ตัวอย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ เป็นต้น ซึ่งผลประโยชน์ (Benefits) ของการแสดงออกถึงจุดยืน คือ ช่วยเป็นกระบอกเสียงในการสนับสนุนพรรคการเมืองหรือนโยบายที่ตนเองให้ความสนใจ และยังเป็นการสอดส่อง (Monitor) ให้พรรคการเมืองทุกพรรคดำเนินนโยบายหรือกิจกรรมทางการเมืองให้เป็นไปในแนวทางที่ควรจะเป็น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งของการทำงานทั้งในภาครัฐและภาคประชาสังคม แต่ในขณะเดียวกัน ต้นทุน (Cost) ของการแสดงจุดยืนทางการเมืองก็ย่อมมี โดยในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยกำลังพัฒนา หรือยังไม่พัฒนามากนัก ซึ่งต้นทุนการแสดงจุดยืนทางการเมืองก็คือจะมีโอกาสในการรับบทลงโทษทางสังคมจากผู้ที่ไม่เห็นเห็นต่าง ตัวอย่างเช่น การทะเลาะเบาะแว้ง, แบ่งพรรคแบ่งพวกกับครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน การถูก Cyber Bully หรือกลุ่มคนมีชื่อเสียง, ดาราที่ต้องสูญเสียรายได้จากการแสดงจุดยืนทางการเมือง เป็นต้น ในส่วนของประเทศไทยนั้น ต้นทุนจากการแสดงจุดยืนทางการเมืองถือว่าค่อนข้างสูงกว่าเมื่อเทียบกับประเทศที่ระบบประชาธิปไตยมีการพัฒนาที่สูงกว่า ทำให้การแสดงจุดยืนทางการเมืองยังไม่มากนัก แต่หากการเข้าใจในความหลากหลาย และเสนอแนะมุมมองต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ย่อมทำให้การแสดงจุดยืนทางการเมืองเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้นทุนลดลง

4. กลุ่มอ้างอิง (Peer Effect)

กลุ่มอ้างอิง หมายถึง กลุ่มบุคคลหรือคนใกล้ชิดที่มีความเกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อ การตัดสินใจ ทัศนคติ ค่านิยม รวมไปถึงพฤติกรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับปฐมภูมิ คือ บุคคลที่มีการติดต่อกันโดยตรงอย่างต่อเนื่อง พบปะกันอย่างไม่เป็นทางการ เช่น ครอบครัว เพื่อนสนิท (2) ระดับทุติยภูมิ คือ บุคคลที่มีการติดต่อแบบทางการหรือการติดตาม ไม่มีการพบปะอย่างต่อเนื่อง เช่น กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มบุคคลชนชั้นนำ เพื่อนในสาขาอาชีพเดียวกัน เป็นต้น

ตัวอย่างกรณีการทดสอบสมมติฐานจากทฤษฎีกลุ่มอ้างอิง เช่น “ในโรงเรียน เพื่อนในกลุ่มของฉันและฉันสูบกัญชากันตลอดวัน และเพื่อนของฉันส่วนใหญ่ก็เสพสิ่งเสพติดอื่น ๆ ด้วย ขณะที่สัปดาห์ต่อมา น้องชายสุดท้องของฉันเข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกัน แต่เขาไม่ได้เสพยาเสพติดใด ๆ เหมือนเพื่อนของฉัน โดยสาเหตุของเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ เป็นเพราะในช่วงเวลาที่น้องชายของฉันเข้าเรียนในโรงเรียนนั้น ไม่มีใครเสพยาเสพติดใด ๆ” โดยเนื้อหาข้างต้นได้รับการตรวจสอบ ทฤษฎีด้วยเครื่องมือทางเศรษฐมิติ

$$P_{ij} = \alpha + \beta \bar{P}_j + \varepsilon_{ij}$$

โดยกำหนดให้ $\bar{P}_j$ คือ อัตราการเสพยาเสพติดของนักเรียนมัธยมปลายในโรงเรียน j

P_{ij} คือ ค่าเฉลี่ยของ $\bar{P}_j$

จากสมการข้าง สำหรับการประมาณการความสัมพันธ์ใด ๆ ระหว่าง P_{ij} และ $\bar{P}_j$ ได้โดยแสดงดังสมการ ดังนี้

$$\frac{\sum_j \sum_i P_{ij} (\bar{P}_j - \bar{P})}{\sum_j n_j (\bar{P}_j - \bar{P})^2} = \frac{\sum_j (\bar{P}_j - \bar{P})(n_j \bar{P}_j)}{\sum_j n_j (\bar{P}_j - \bar{P})^2} = 1$$

ลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลและค่าเฉลี่ยของกลุ่ม โดยกำหนดให้ β คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรตาม y ภายใต้เงื่อนไข $\mu_{y|z} = E[y|z]$ สำหรับตัวแปรสุ่มใด ๆ โดย z คือสถานการณ์ที่พิจารณาจัดทำดัชนีกลุ่มผู้อ้างอิง

$$\beta = \frac{E[y\mu_{y|z}]}{V[\mu_{y|z}]} = 1$$

ซึ่งสามารถแสดงที่มาของสมการได้ว่า

$$E[y\mu_{y|z}] = E(E[y|z, \mu_{y|z}] \times \mu_{y|z})$$

$$\begin{aligned}
 &= E(E[y|z] \times \mu_{y|z}) \\
 &= E[\mu_{y|z}^2] \\
 &= V[\mu_{y|z}]
 \end{aligned}$$

นักวิชาการ หรือ นักวิจัยหลายท่าน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับธรรมชาติของผลลัพธ์ในสมการถดถอยส่วนบุคคลต่อผลลัพธ์เฉลี่ยกลุ่ม (Manski, 1993) ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า “... พฤติกรรมที่สังเกตได้มักจะสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่าพฤติกรรมส่วนบุคคลสะท้อนถึงค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกลุ่มอ้างอิง”

การเลือกตั้งและกลุ่มอ้างอิง (Voting and Peer effects)

การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในหลาย ๆ ประเทศมักจะถูกมองว่าเป็นหน้าที่พลเมือง แต่ก็ยังคงไม่ใช่ทุกคนที่จะปฏิบัติหรือให้ความร่วมมือ สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการคิดว่าคะแนนเสียงเพียง 1 คะแนน ไม่ได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งหากจำนวนผู้ลงคะแนนเสียงเป็นเพียงส่วนน้อย นั้นแสดงว่าผลการเลือกตั้งที่ออกมาไม่ได้บ่งบอกถึงความต้องการในการบริหารประเทศ หรือดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของคนส่วนใหญ่ ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มากหรือน้อยของแต่ละประเทศนั้นก็ขึ้นอยู่กับบรรทัดฐานทางสังคมในขณะนั้น ว่าเป็นความสนใจมากน้อยเพียงใด เช่นเดียวกับ ความน่าจะเป็นในการเลือกตั้ง และอิทธิพลของกลุ่มอ้างอิง ที่ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตั้งแต่ปี 2523 เป็นต้นมา การเลือกตั้งในทุกประเทศเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สวนทางกับจำนวนผู้ลงคะแนนที่ลดลงอย่างรวดเร็ว (World Bank, 2560) โดยจากการสำรวจของ Gallup World ในปี 2553 – 2558 ประเทศโมซัมบิก ในทวีปแอฟริกาตะวันออก พบว่า ประชากรที่มั่นใจในความโปร่งใสของการเลือกตั้งมีเพียง 45 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งการเลือกตั้งครั้งแรกถูกจัดขึ้นในปี 2537 มีผู้มาใช้สิทธิจำนวน 88 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ พรรคเฟรลิโม (FRELIMO) ชนะการเลือกตั้ง และดำรงอยู่ในตำแหน่งเรื่อยมา จนมีฐานคะแนนเสียงที่มั่นคงทำให้ 10 ปีต่อมา ในปี 2547 ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งลดลงเหลือเพียง 36 เปอร์เซ็นต์ ด้วยสาเหตุนี้ ทำให้เกิดการทดลองเพื่อรณรงค์ให้ใช้สิทธิเลือกตั้งในปี 2552 โดยการจัดแคมเปญขึ้น 3 รูปแบบ คือ การแจกหนังสือพิมพ์ฟรีที่เน้นข้อมูลด้านการเลือกตั้งต่าง ๆ ที่เป็นกลาง การเปิดสายด่วนรับข้อความปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการให้ข้อมูลการลงคะแนนเสียงผ่านแผ่นพับและข้อความทางโทรศัพท์มือถือ

แคมเปญดังกล่าวส่งผลให้กลุ่มที่ทำการทดลองมีการใช้สิทธิเลือกตั้งเพิ่มขึ้นกว่า 5 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากผลกระทบเชิงบวกของกลุ่มอ้างอิง เพราะเมื่อบุคคลส่วนใหญ่ใช้สิทธิเลือกตั้งตามหน้าที่พลเมือง จะให้เกิดแรงกดดันทางสังคม หรือแรงจูงใจอื่น ๆ เช่น ความ

รับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง ความมั่นใจในกระบวนการเลือกตั้ง หรือการให้ความสนใจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งด้าน ๆ อื่นไม่เพียงแต่ผลลัพธ์ของการเลือกตั้งเท่านั้น

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยส่วนบุคคล

จากการศึกษาเรื่อง สถานภาพทางสังคมกับพฤติกรรมการเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2554: กรณีศึกษาจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร (ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และ นพพล อัครชาติ, 2555) พบว่า การศึกษาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเลือกพรรคการเมืองที่ต่างกัน เนื่องจากการศึกษาที่แตกต่างกันทำให้บุคคลมีความคิดเห็นและความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ แตกต่างกันรวมทั้งเรื่องการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2526) ที่พบว่า การศึกษามีผลอย่างมากต่อการต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่สูงกว่ามีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงเพราะความเข้าใจในสิทธิพลเมืองมากกว่า โดยจะตัดสินใจจากนโยบายของพรรคการเมืองมากกว่าตัวบุคคล ในขณะที่ผู้มีการศึกษาที่ต่ำกว่ามีแนวโน้มที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งน้อยกว่า และมีการตัดสินใจที่ไม่แน่นอน

นอกจากนี้ จากการศึกษาของ ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และ นพพล อัครชาติ (2555) ยังพบว่า ถิ่นที่อยู่ และอายุ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกพรรคการเมือง เนื่องจากถิ่นที่อยู่ที่แตกต่างกันมีส่วนทำให้ความต้องการในด้านนโยบายหรือผู้สมัครแตกต่างกัน คนในแต่ละภาคในแต่ละจังหวัดย่อมสนับสนุนบุคคลที่มองว่าเป็นกลุ่มคนของตนเอง เช่นเดียวกับอายุที่แตกต่างกันก็มีผลต่อการเลือกพรรคการเมืองที่แตกต่างกัน เนื่องจากบุคคลในแต่ละช่วงวัยย่อมมีความนิยมชมชอบในนโยบายหรือลักษณะแนวทางที่แตกต่างกัน

ในขณะเดียวกัน การศึกษาของ นัฐพงศ์ สุขวิสิฐ (2536) เรื่อง เหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง: ศึกษาเฉพาะกรณีเขตจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมมากจะใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจลงคะแนนโดยคำนึงถึงพรรคในเชิงการเมืองมีสำนึกทางการเมือง ในขณะที่บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำจะใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจโดยยึดตัวบุคคลในเชิงประเพณีที่ต้องปฏิบัติ

กลุ่มอ้างอิง

จากการศึกษาของ เปรมศักดิ์ แก้วมรกฏ (2561) เรื่อง วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรม : กรณีศึกษา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา พบว่า การสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากสถาบันทางสังคมในความคิดของวัยรุ่นจากผู้ให้ข้อมูลพบว่า ครอบครัว คือ สถาบันที่มีอิทธิพลมากที่สุด เนื่องจากมีความใกล้ชิดและมีส่วนในการปลูกฝังค่านิยม คำสอน และความเชื่อ อันดับต่อมาคือ โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ที่ทำหน้าที่อบรมให้ความรู้และกิจกรรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษาของ สุวานิตา เฉลิมช่วง และ ดร.อัมรินทร์ นาคณัฐเศรษฐ (2559) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ในส่วนของปัจจัยด้านบุคคล บุคคลรอบตัวที่ใกล้ชิดมีอิทธิพลต่อความสนใจเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นของผู้ตอบแบบสอบถามในระดับมากที่สุด ส่วนหนึ่ง อาจจะมาจกประชาชนในระดับเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรามีค่านิยมเกี่ยวกับการเมืองว่าเป็นเรื่องของทุกคน เท่าเทียมกันมิใช่แค่คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ตลอดจนปัจจัยทั้ง 4 คือ สิ่งเ้าทางการเมือง สิ่งแวดล้อมทางการเมือง ปัจจัยส่วนบุคคล และสถานะทางสังคมที่ผลักดันให้ประชาชนเกิดความต้องการเข้ามารับรู้หรือมีส่วนร่วมทางการเมือง

การรับรู้ สื่อและแหล่งข้อมูลข่าวสาร

จากการศึกษาของ นวพร นวลประดิษฐ์ (2554) เรื่อง อิทธิพลของสื่อออนไลน์ที่มีผลต่อเจตคติ และพฤติกรรมการเมืองของประชาชน กรณีศึกษานิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ในปัจจุบันสื่อออนไลน์เข้ามามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองนอกเหนือจากสื่อหลัก ในขณะที่ การศึกษาของ เฉลิมชัย นาคแสนพญา (2553) เรื่อง การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า สื่อมวลชน ยังคงเป็นสื่อหลักที่เป็นช่องทางในการรับข่าวสารทางการเมือง ซึ่งข้อมูลข่าวสารก็ยังคงมีความน่าเชื่อถือมากกว่าสื่อออนไลน์ ส่งผลให้สื่อมวลชนยังคงเป็นสื่อหลักที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมืองและการมีส่วนร่วม นอกจากนี้ช่องทางสื่อที่มีอิทธิพลรองลงมาคือ สื่อบุคคล เนื่องจาก สื่อบุคคลส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

การศึกษาของ วรารุช แสงอร่าม (2552) เรื่อง อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า อินเทอร์เน็ตเป็นแค่เพียงช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร แต่มิได้เป็นเครื่องมือสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยจากผลการศึกษาพบว่า อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองและเป็นเครื่องมือที่นำไปสู่การมีส่วนร่วม

ร่วมและการเคลื่อนไหวทางการเมือง เนื่องจากอินเทอร์เน็ตถือเป็นช่องทางที่สามารถติดตามข่าวสารได้แล้ว ยังมีอิทธิพลในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นบ่อเกิดของการเปลี่ยนแปลงอีกด้วย

จากการศึกษาของ ยงยุทธ พงษ์ศรี (2562) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปทุมธานี : ศึกษาในห้วงเวลาปี 2562 พบว่าพฤติกรรม การเปิดรับสื่อของประชาชนจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับสื่อที่รับ ข้อมูลข่าวสารมากที่สุด คือ สื่ออินเทอร์เน็ต รองลงมาคือ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ ในขณะที่การศึกษาของ พันธิทิพา อัครธีรนัย (2559) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ.2559 พบว่า พฤติกรรมการรับสื่อของประชาชนอยู่ในระดับมากที่สุด ในรูปแบบของสื่อโทรทัศน์ รองลงมาคือวิทยุ สื่อหนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ตตามลำดับ

การตัดสินใจทางการเมือง

จากการศึกษาของ สัตยญา เคณากุมิ (2560) เรื่อง อิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านกระแสนิยมเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็น อิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบวิถีประชาธิปไตย ซึ่งปัจจัยนี้จะเกิดขึ้นในสังคมเพียงช่วงเวลาหนึ่ง มีลักษณะที่ฉาบฉวย เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมการยอมรับในสังคม ตัวอย่างเช่น ปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวง หรือ Winds of change ที่เกิดขึ้นแล้วในหลาย ๆ ประเทศ เห็นได้จากการลุกฮือของเรียกร้องสิทธิเสรีภาพและประชาธิปไตย จากรัฐบาลเผด็จการมณฑลหลายประเทศ เช่น ตูนิเซีย อียิปต์ และเยเมน ในขณะที่การศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทรงอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (จิรวัดณ์ ศิริพานิชย์ และคณะ, 2561) พบว่า อรรถประโยชน์ทางการเมืองมีผลต่อพฤติกรรมทางการเมือง โดยบุคคลมักจะตัดสินใจเพื่อให้ตนเองได้รับความพอใจสูงสุด ซึ่งความพึงพอใจย่อมขึ้นอยู่กับปัจเจกบุคคล เช่น ความพอใจในตัวผู้สมัคร แนวการดำเนินนโยบาย รวมไปถึงการได้รับผลประโยชน์ต่าง ๆ เป็นการตอบแทน โดยอรรถประโยชน์สามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

(1) อรรถประโยชน์ทางการเมืองบนปัจจัยกำหนด (Deterministic theories) คือ ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ทั้งกลุ่มอิทธิพล กลุ่มทางการเมือง กระแสชาติพันธุ์ ความจำเป็นทางการเงิน และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ

(2) อรรถประโยชน์ทางการเมืองบนทฤษฎีจิตวิทยา (Psychology Theories) คือ ค่านิยมที่แต่บุคคลยึดถือ เช่น ความจงรักภักดี ความศรัทธา อุดมการณ์ทางการเมืองทั้งต่อตัว นักการเมืองหรือพรรคการเมือง

(3) อรรถประโยชน์ทางการเมืองบนทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) คือการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจทั้งที่จับต้องได้ เช่น การได้รับเงินทอง สิ่งของที่มีมูลค่า และจับต้องไม่ได้ เช่น ความปลอดภัย การนับหน้าถือตา การยกย่อง

และ (4) อรรถประโยชน์ทางการเมืองบนทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล คือ การใช้เหตุผลในการตัดสินใจบนพื้นฐานของทฤษฎีคุณค่าทางเศรษฐศาสตร์การเมืองและทางเลือก สาธารณะ เช่น การตัดสินใจตามคุณค่าของนโยบายภาครัฐ คุณค่าและภาพลักษณ์ของ นักการเมือง

จากการศึกษาเรื่อง อิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประเทศไทย (สัญญา เคนาภูมิ, 2559) พบว่า ประเภทของอรรถประโยชน์ทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบวิถีประชาธิปไตยมากที่สุด คือ อุดมการณ์ทางการเมืองเหมือนกัน รองลงมาคือ ปัจจัยกระแสนิยม การจัดกลุ่มทางสังคม ประสิทธิภาพของนโยบาย ตามลำดับ โดยการตัดสินใจของประชาชนในรูปแบบวิถีประชาธิปไตยทางการเมืองยังอยู่ในระดับน้อย ส่วนมากจะมีบทบาทเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์ รองลงมาคือผู้มีส่วนร่วม และบทบาทความเป็นหุ้นส่วน ตามลำดับ

การเปรียบเทียบต้นทุนและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาเรื่อง การนำนโยบายประชานิยมมาใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งปี พ.ศ. 2554 ศึกษากรณีของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทย (สมชาย สาโรจาท, 2556) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยเชิงคุณภาพที่สำคัญที่สุด คือ บริบททางการเมืองที่แบ่งขั้วแบ่งสีออกอย่างชัดเจน โดยในขณะนั้นขั้วการเมืองใหญ่ถูกแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายเอาทักษิณ และไม่เอาทักษิณ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งมากกว่านโยบายประชานิยมของแต่ละพรรคที่มีอิทธิพลน้อยกว่า เพราะผู้มีสิทธิมีความตั้งใจเลือกฝ่ายอยู่แล้ว ไม่ว่านโยบายเช่นไรก็ไม่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่ผลการศึกษาของ จิรวัดน์ ศิริพานิชย์ และคณะ (2561) พบว่า บุคคลจะตัดสินใจภายใต้ข้อจำกัดให้ตนเองได้รับผลประโยชน์สูงสุด ดังนั้น แต่ละพรรคการเมืองจึงมีการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อจูงใจประชาชน เช่น โครงการพักชำระหนี้เกษตรกร ในสมัยของ ดร.

ทักษิณ ชินวัตร เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ทรงอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ
อรรถประโยชน์ทางการเมือง หรือผลประโยชน์ทั้งนามธรรมและรูปธรรมที่บุคคลรับรู้

ตาราง 2 เปรียบเทียบการทำวรรณกรรมปริทัศน์

ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง และปีที่เขียน	วัตถุประสงค์	ทฤษฎีที่ใช้	วิธีการศึกษา	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลการวิจัย ข้อสรุป
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปทุมธานี : ศึกษาในช่วงเวลาปี พ.ศ. 2562 (งยุทธ พงษ์ศรี, 2562)	เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปทุมธานี และเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ	ทฤษฎีสื่อสารทางการเมือง แนวคิดการตัดสินใจเลือกตั้งและแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง	ศึกษาโดยใช้วิธีการเก็บแบบสอบถาม (Descriptive statistics) จากกลุ่มตัวอย่างในอำเภอและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานด้วยค่าสถิติ t-test และ f-test	การวิเคราะห์เนื้อหาด้วยสถิติเชิงพรรณนา แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31 – 40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท ด้านพฤติกรรมการรับสื่อพบว่า รับผิดชอบต่อด้านอินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือ โทรทัศน์วิทยุ และหนังสือพิมพ์ จาก	ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกตั้ง มีเพียง อายุที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งที่

ระดับ 0.05

ตาราง 2 เปรียบเทียบการทำวรรณกรรมปริทัศน์ (ต่อ)

ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง และปีที่เขียน	วัตถุประสงค์	ทฤษฎีที่ใช้	วิธีการศึกษา	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลการวิจัย ข้อสรุป
ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทรงอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (จิรวัฒน์ ศิริพานิชย์ และคณะ, 2561)	เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง	ทฤษฎีอรรถประโยชน์ การลงคะแนนเสียง การตัดสินใจ ปัจจัยทางจิตวิทยา ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน สำนักคิด และ ทฤษฎีสำนึกเชิงเหตุผล	การสัมภาษณ์เชิงลึก จากนักเคลื่อนไหวทางการเมืองท้องถิ่นและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งการทบทวนวรรณกรรม	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	บุคคลจะตัดสินใจภายใต้ข้อจำกัดให้ตนเองได้รับผลประโยชน์สูงสุด ดังนั้น แต่ละพรรคการเมืองจึงมีการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อจูงใจประชาชน เช่น โครงการพักชำระหนี้เกษตรกร ในสมัยของ ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ทรงอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ อรรถประโยชน์ทางการเมือง หรือผลประโยชน์ทั้งนามธรรมและรูปธรรมที่บุคคลรับรู้

ตาราง 2 เปรียบเทียบการทำวรรณกรรมปริทัศน์ (ต่อ)

ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง และปีที่เขียน	วัตถุประสงค์	ทฤษฎีที่ใช้	วิธีการศึกษา	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลการวิจัย ข้อสรุป
การนำนโยบายประชานิยมมาใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งปี พ.ศ. 2554 ของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทยต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของพรรคเพื่อไทย	ศึกษาอิทธิพลนโยบายประชานิยมของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทยต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของพรรคเพื่อไทย	แนวคิดนโยบาย ศาสนาและระบบแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง สื่อสารทางการเมือง แนวคิดและทฤษฎี	ศึกษาจากกรณีศึกษา ข้อมูลทางเอกสาร การสัมภาษณ์เจาะลึก จากกลุ่มการเมือง หายฝ่าย 52 คน แบบสอบถามโดยการ	สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลเชิง ปริมาณ ได้แก่ ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล	ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยเชิง คุณภาพที่สำคัญที่สุด คือ บริบททางการเมืองที่แบ่งขั้วแบ่งสีออก อย่างชัดเจน 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายเอา ทักษิณ และไม่เอาทักษิณ ซึ่งมี อิทธิพลต่อการเลือกตั้งมากกว่า
(สมชาย สโรวิท, 2556)	ศึกษาถึงปัจจัยสำคัญอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ความพึงพอใจในการเลือกและรับสื่อ	แบบสอบถามโดยการ สุ่มตัวอย่าง 2,000 คน	เชิงคุณภาพด้วย เอกสารและการ สัมภาษณ์ด้วย	นโยบายประชานิยมของแต่ละพรรค เพราะผู้มีสิทธิมีความตั้งใจเลือกฝ่ายอยู่แล้ว ไม่ว่านโยบายหลักเกณฑ์เชิง และ เปลี่ยนแปลง
สมเทศสมผล					

ตาราง 2 เปรียบเทียบการทำวรรณกรรมปริทัศน์ (ต่อ)

ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง และปีที่เขียน	วัตถุประสงค์	ทฤษฎีที่ใช้	วิธีการศึกษา	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลการวิจัย ข้อสรุป
อิทธิพลของอรรถประโยชน์ เพื่อศึกษาแนวคิด แนวคิดอรรถประโยชน์ ใช้วิธีการวิเคราะห์ เอกสาร และเก็บ ข้อมูลแบบสอบถาม สถิติเบื้องต้น การวิเคราะห์ถดถอยเชิง พหุคูณ และการ วิเคราะห์เชิง พรรณนา	เพื่อศึกษาแนวคิด อรรถประโยชน์ทาง การเมืองที่ส่งผลกระทบต่อ การเมืองที่ส่งผลต่อการ ตัดสินใจทางการเมืองแบบ ของ ตัดสินใจ แบบ วิถี ประชาชน ในภาค ประชาธิปไตย ตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง ประเทศไทย	แนวคิดอรรถประโยชน์ และการตัดสินใจ	ใช้วิธีการวิเคราะห์ เอกสาร และเก็บ ข้อมูลแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 563 คน	ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติเบื้องต้น การ วิเคราะห์ถดถอยเชิง พหุคูณ และการ วิเคราะห์เชิง พรรณนา	ผลการวิจัย พบว่า อรรถประโยชน์ถือเป็นสิ่งเร้าที่ ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างส่วนมาก ตัดสินใจในบทบาทของผู้ สังเกตการณ์ และการมี อุดมการณ์มาจากการเมืองที่ เหมือนกันถือเป็นอรรถประโยชน์ เชิงวิถีประชาธิปไตยที่ส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจมากที่สุด รองลงมา คือกระแสนิยม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจและความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

งานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจและความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง โดยประชากรที่ศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่มีอายุ 18 ขึ้นไป ในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทยในจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนนโยบายและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุดในรอบปีที่ผ่านมา คือ จังหวัดกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางเศรษฐกิจหลัก ในภาคเหนือศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงใต้ ศึกษาในจังหวัดอุดรธานี และภาคใต้ศึกษาในจังหวัดสงขลา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มประชากรใน 4 จังหวัดสำคัญ คือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสงขลา และจังหวัดอุดรธานี โดยมีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

(1) กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณของ Krejcie และ Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ตามหลักการแปรผันของขนาดกลุ่มตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด คือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดสงขลา จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดเชียงใหม่ ตามสูตร คือ

$$n = \frac{\chi^2 N p (1 - p)}{e^2 (N - 1) + \chi^2 p (1 - p)}$$

โดย n = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ กำหนดไว้ที่ 0.05

χ^2 = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 ระดับความเชื่อมั่น 95 ($\chi^2 = 3.841$)

p = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (กำหนด $p = 0.25$)

จากการคำนวณตามสูตรของ Krejcie และ Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด จำนวน 952 คน โดยผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) โดยในแต่ละจังหวัด (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2562) แบ่งออกในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ยกเว้นจังหวัด กรุงเทพมหานคร และลงเก็บข้อมูลให้ครอบคลุม ดังนี้

ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลในแต่ละจังหวัด

จังหวัด	จำนวนประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
กรุงเทพมหานคร	4,500,760 คน	238 คน
เชียงใหม่	1,313,180 คน	238 คน
อุดรธานี	1,234,982 คน	238 คน
สงขลา	1,072,988 คน	238 คน
รวม	8,121,910 คน	952 คน

ที่มา: จากการสรุปของผู้วิจัย

(2) สัมภาษณ์ประชากรตามแต่ละจังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสงขลา และจังหวัดอุดรธานี

(3) ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ของประชากรในแต่ละจังหวัดให้กระจายครอบคลุม อย่างไรก็ตามก็ดีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ลงเก็บข้อมูลจริงอาจคลาดเคลื่อนกับการคำนวณเล็กน้อย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้วิจัย

ในการศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจและควมมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมืองครั้งนี้ ใช้การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตัดสินใจและควมมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง

2. ศึกษาการสร้างเครื่องมือในการวิจัยผ่านเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหาในแบบสอบถามออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ แบบสอบถามลักษณะแบบสำรวจรายการ (Checklist) และแบบเติมคำสั้น ๆ ลงในช่องว่าง (Short Answer) ได้แก่ เพศ อายุ จังหวัดที่อยู่อาศัย พื้นที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษาหรือจบการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน รายได้รวมของครอบครัว รวมเป็นจำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามด้านการตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งและการสนับสนุนพรรคการเมือง โดยเป็นแบบสอบถามลักษณะแบบสำรวจรายการ (Check List) เป็นจำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามด้านผลประโยชน์ที่ได้รับ ผ่านการสนับสนุนพรรคการเมือง หรือนโยบายทางการเมือง รวมไปถึงประเด็นทางสังคมที่กำลังให้ความสนใจ โดยเป็นแบบสอบถามลักษณะจัดอันดับความสำคัญ (Rank Order) จำนวน 1 ข้อ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับความสนใจในประเด็นทางสังคม 3 ลำดับแรกที่ทำให้ความสนใจแบบสอบถามลักษณะแบบสำรวจรายการ (Checklist) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกประเด็นทางสังคมที่เห็นว่าสร้างประโยชน์ให้กับตัวเองมากที่สุด และนโยบายที่ต้องการให้มีการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ และแบบเติมคำสั้น ๆ ลงในช่องว่าง (Short Answer) จำนวน 1 ข้อ โดยให้ระบุนโยบายที่รพาท่านของพรรคการเมืองที่สนับสนุน

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามด้านการรับข้อมูลข่าวสารและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง โดยเป็นแบบสอบถามลักษณะแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ และแบบสอบถามลักษณะจัดอันดับ (Rank Order) ตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมืองใน

รูปแบบต่าง ๆ 5 ระดับ ได้แก่ สม่าเสมอ (5), บ่อยครั้ง (4), ครั้งคราว (3), น้อยครั้ง (2), และ ไม่เคย (1) จำนวน 12 ข้อ

ส่วนที่ 5 แบบวัดความเข้าใจทางการเมือง โดยเป็นแบบสอบถามลักษณะแบบสำรวจรายการ (Checklist) เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ดีมาก (10 – 9 คะแนน), ดี (8 – 7 คะแนน), ปานกลาง (6 – 5 คะแนน), และน้อย (4 – 0 คะแนน)

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามเหตุผลการสนับสนุนพรรคการเมือง และการตัดสินใจทางการเมือง โดยเป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด (Open-ended Form) ให้ผู้แบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดกว้าง จำนวน 1 ข้อ

วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อทดสอบคุณภาพของงานวิจัย ดังนี้

(1) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยการนำแบบสอบถามให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Consistency)

(2) การนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทดลอง (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย เพื่อตรวจสอบระดับความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา

(3) นำแบบสอบถามที่นำไปสำรวจกลับมาตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) เพื่อนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปรับแก้ไขให้สมบูรณ์

(4) เมื่อแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเรียบร้อยแล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 952 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย ดังนี้

(1) ดำเนินการขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์เก็บตัวอย่างจากประชากรในแต่ละจังหวัดที่ต้องการศึกษา

(2) ดำเนินการเก็บข้อมูล ในระหว่างภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย พฤติกรรมการตัดสินใจและความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง ผู้วิจัยได้จัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การจัดกระทำข้อมูล

โดยเมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามครบเรียบร้อยแล้ว จะดำเนินการตรวจสอบและคัดแยกแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อความสมบูรณ์และถูกต้อง นำข้อมูลที่ได้แปลงเป็นรหัสและนำมาคำนวณผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป จากนั้นนำมาอ่านค่าความสัมพันธ์เพื่อทำการวิเคราะห์พฤติกรรมการตัดสินใจและความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมืองและสรุปผลการศึกษาในท้ายที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

(1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) เพื่ออธิบายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาโดยทั่วไป ประกอบด้วย เพื่ออธิบายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาโดยทั่วไป

(2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) การวิเคราะห์ข้อมูลหาความแตกต่างของตัวแปรต้น ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจสนับสนุนพรรคการเมืองเดิม ด้วยแบบจำลองโลจิท (Logit regression analysis) จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามและใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach, 1970)

$$\alpha_k = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_j^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α_k = ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

s_j^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนที่ได้

k = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้

$$P = \frac{f(100)}{n}$$

เมื่อ $P =$ ร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์

$f =$ ความถี่หรือจำนวนที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ

$n =$ จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือจำนวนประชากร

2.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ใช้สูตรดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{x} =$ ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum x =$ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$n =$ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

โดยที่ $S.D. =$ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$x =$ คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง

$n =$ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบจำลองโลจิท (Logit regression Model)

$$Y = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \dots + \beta_k x_k + e$$

โดยที่ตัวแปรตาม ได้แก่

$Y =$ การตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งปี 2562 และปัจจุบัน

ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

Gen = เพศ

Age = อายุ (ปี)

Hab = ที่พักอาศัย

Deg = ระดับการศึกษา

Sta = สถานภาพ

Car = อาชีพ

Incp = รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

Incf = รายได้รวมของครอบครัว

ตัวแปรการเปรียบเทียบผลได้ผลเสีย ได้แก่

Pemp = นโยบายด้านแรงงาน

Ppbh = นโยบายด้านสาธารณสุข

Pecf = นโยบายด้านเศรษฐกิจและการเงิน

Psta = นโยบายด้านความมั่นคง

Putl = นโยบายด้านสาธารณสุขโรค

Pwel = นโยบายด้านสวัสดิการ

Pedu = นโยบายด้านการศึกษา

Pene = นโยบายด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม

Ptec = นโยบายด้านเทคโนโลยี

Plaw = นโยบายด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ตัวแปรด้านแรงจูงใจ ได้แก่

Bwg = ปราบกฏการณ์ตามแท้

Rec = การรับรู้

Sou = สื่อ แหล่งข้อมูล

Exp = ประสบการณ์

Knl = ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง

ตัวแปรค่าสัมประสิทธิ์ ได้แก่

β = ค่าสัมประสิทธิ์ ตัวแปร i

e = ค่าความคลาดเคลื่อน ตัวแปร i

บทที่ 4 ผลการศึกษา

สำหรับการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจและความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง มุ่งศึกษา 2 ประเด็นหลัก โดยแบ่งได้ตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การวิเคราะห์เชิงปริมาณต่อความมีสมเหตุสมผล(Rational)ในการตัดสินใจเลือกตั้งปี 2562 และ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเลือกในการเลือกตั้ง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

1.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจและความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง

2. การวิเคราะห์เชิงอนุมาน

2.1 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกฝ่ายการเมืองในปี 2562

2.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองในปี 2562 กับปัจจุบัน

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 963 คนประกอบด้วยข้อมูลทางด้าน ดังนี้ เพศ อายุ จังหวัดที่พักอาศัย ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษาหรือจบการศึกษา อาชีพ และรายได้ รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	546	56.70
ชาย	417	43.30
รวม	963	100.00

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 56.70 และกลุ่มตัวอย่างเพศชายคิดเป็นร้อยละ 43.30

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21-30	369	38.32
31-40	288	29.91
41-50	174	18.07
51-60	81	8.41
60 ปีขึ้นไป	51	5.29
รวม	963	100.00

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 21-30 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.32 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.91 นอกเหนือจากนั้น จะเป็นกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.07 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.41 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.29

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดที่พักอาศัย

จังหวัดที่พักอาศัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	257	26.69
อุดรธานี	242	25.13
เชียงใหม่	239	24.82
สงขลา	225	23.36
รวม	963	100.00

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.69 อุดรธานี คิดเป็นร้อยละ 25.13 จังหวัดเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 24.82 และจังหวัดสงขลา คิดเป็นร้อยละ 23.36

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพื้นที่เขตการปกครอง

เขตเทศบาล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในเขต	788	81.83
นอกเขต	175	18.17
รวม	963	100.00

จากตาราง 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยนอกพื้นที่เขตการปกครองมากกว่าในพื้นที่ โดยกลุ่มตัวอย่างนอกพื้นที่เขตการปกครองคิดเป็นร้อยละ 18.17 และกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เขตการปกครองคิดเป็นร้อยละ 81.83

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สูงกว่าปริญญาตรี	37	3.84
ปริญญาตรี	438	45.48
ปวส.	191	19.83
ปวช.	203	21.08
มัธยมศึกษาปีที่ 6	67	6.96
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6	27	2.81
รวม	963	100.00

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.48 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาในระดับ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 21.08 กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาในระดับ ปวส. ร้อยละ กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 6.96 และกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาในระดับต่ำมัธยมศึกษาปีที่ 6 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.81

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา

สาขาวิชาที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์	623	64.69
วิทยาศาสตร์	340	35.31
รวม	963	100.00

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาหรือศึกษาอยู่ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 64.59 และกลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาหรือศึกษาอยู่ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 35.31

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัว	191	19.83
พนักงานเอกชน	268	27.83
ค้าขาย	153	15.89
ฟรีแลนซ์	70	7.27
ประมง/เกษตรกร	43	4.46
อื่น ๆ	70	7.27
นักเรียน/นักศึกษา	85	8.83
รับราชการ	83	8.62
รวม	963	100.00

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 27.83 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 19.83 กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 15.89 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8.83 กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 8.62 กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพฟรีแลนซ์ และอื่น ๆ จำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 7.27 และกลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพประมง/เกษตรกรน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.46

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000	269	27.93
15,001 – 30,000	597	61.99
30,001 – 60,000	82	8.52
60,001 ขึ้นไป	15	1.56
รวม	963	100.00

จากตาราง 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ที่ 15,000 – 30,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 61.99 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 27.93 กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ 30,001 – 60,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 8.52 และกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ 60,001 ขึ้นไปน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.56

ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 60,000	866	89.93
60,001 – 100,000	76	7.89
100,001 – 150,000	13	1.35
150,001 ขึ้นไป	8	0.83
รวม	963	100.00

จากตาราง 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 60,000 บาท ร้อยละ 89.93 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีรายได้รวมครอบครัวต่อเดือน 60,001 – 100,000 คิดเป็นร้อยละ 7.89 กลุ่มตัวอย่างมีรายได้รวมครอบครัวต่อเดือน 100,001 – 150,000 คิดเป็นร้อยละ 1.35 และกลุ่มตัวอย่างมีรายได้รวมครอบครัวต่อเดือน 150,001 บาทขึ้นไปน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.83

ตาราง 13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งปี 2562

ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งปี 2562	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง	963	98.24
ไม่ใช้สิทธิเลือกตั้ง	17	1.76
รวม	980	100.00

จากตาราง 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อปี 2562 จำนวนร้อยละกว่า 98.24 และไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งปี 2562 จำนวนร้อยละ 1.76

ตาราง 14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการสนับสนุนพรรคการเมืองปี 2562

พรรคการเมือง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพื่อไทย	261	27.10
พลังประชารัฐ	291	30.22
อนาคตใหม่/ก้าวไกล	117	12.15
ประชาธิปัตย์	118	12.25
ภูมิใจไทย	94	9.76
อื่น ๆ	82	8.52
รวม	963	100.00

จากตาราง 14 พบว่า ในปี 2562 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนับสนุนพรรคพลังประชารัฐมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.61 รองลงมาเป็นพรรคพลังประชารัฐ ร้อยละ 30.22 รองลงมาสนับสนุนพรรคเพื่อไทยร้อยละ 27.10 สนับสนุนพรรคอนาคตใหม่/ก้าวไกลร้อยละ 12.15 สนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ ร้อยละ 12.25 สนับสนุนพรรคภูมิใจไทยร้อยละ 9.76 และสนับสนุนพรรคอื่น ๆ ร้อยละ 8.52

ตาราง 15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการสนับสนุนพรรคการเมือง ณ ปัจจุบัน (ปี 2565)

พรรคการเมือง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพื่อไทย	267	27.73
พลังประชารัฐ	262	27.21
อนาคตใหม่/ก้าวไกล	151	15.68
ประชาธิปัตย์	91	9.45
ภูมิใจไทย	92	9.55
อื่น ๆ	100	10.38
รวม	963	100.00

จากตาราง 15 พบว่า ในปี 2565 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนับสนุนพรรคเพื่อไทยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.73 รองลงมาเป็นพรรคพลังประชารัฐ ร้อยละ 27.21 กลุ่มตัวอย่างสนับสนุนพรรคอนาคตใหม่/ก้าวไกลร้อยละ 15.68 สนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ ร้อยละ 9.45 สนับสนุนพรรคภูมิใจไทยร้อยละ 9.55 และสนับสนุนพรรคอื่น ๆ ร้อยละ 10.38

ตาราง 16 แสดงจำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกปี 2562 และจังหวัดที่อยู่อาศัย

พรรคการเมือง ที่เลือกปี 2562	จังหวัด				รวม
	กรุงเทพฯ	เชียงใหม่	อุดรธานี	สงขลา	
เพื่อไทย	52	89	65	55	261
พลังประชารัฐ	97	53	61	80	291
อนาคตใหม่/ก้าวไกล	61	25	16	15	117
ประชาธิปัตย์	27	29	13	49	118
ภูมิใจไทย	4	29	59	2	94
อื่น ๆ	16	14	28	24	82
รวม	257	239	242	225	963

จากตาราง 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดกรุงเทพมหานครเลือกพรรคพลังประชารัฐมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.7 กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่เลือกพรรคเพื่อไทยมากที่สุด คิด

เป็นร้อยละ 37.2 กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอุดรธานีเลือกพรรคเพื่อไทยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.9 และกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสงขลาเลือกพรรคพลังประชารัฐมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.6

ตาราง 17 แสดงจำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกปัจจุบัน และจังหวัดที่อยู่อาศัย

พรรคการเมือง ที่เลือกปัจจุบัน	จังหวัด				รวม
	กรุงเทพฯ	เชียงใหม่	อุดรธานี	สงขลา	
เพื่อไทย	49	96	69	53	267
พลังประชารัฐ	82	48	56	76	262
อนาคตใหม่/ก้าวไกล	75	27	29	20	151
ประชาธิปัตย์	22	17	13	39	91
ภูมิใจไทย	6	27	48	11	92
อื่นๆ	23	24	27	26	100
รวม	257	239	242	225	963

จากตาราง 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดกรุงเทพมหานครเลือกพรรคพลังประชารัฐมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.9 กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่เลือกพรรคเพื่อไทยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.2 กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอุดรธานีเลือกพรรคเพื่อไทยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.5 และกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสงขลาเลือกพรรคพลังประชารัฐมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.8

ตาราง 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเข้าใจทางการเมือง

คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 4 คะแนน	511	53.06
5 – 6 คะแนน	315	32.71
7 – 8 คะแนน	96	9.97
9 – 10 คะแนน	41	4.26
รวม	963	100.00

จากตาราง 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้คะแนนความเข้าใจทางการเมือง 1–4 คะแนนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.06 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างได้คะแนน 5-6 คะแนน คิดเป็นร้อยละ

ละ 32.71 กลุ่มตัวอย่างได้คะแนน 7-8 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 9.97 และกลุ่มตัวอย่างได้คะแนน 9-10 คะแนน จำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.26

ตาราง 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมืองที่สนใจและประเด็นที่สร้างประโยชน์

ประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมือง	ประเด็นที่สนใจ		ประเด็นที่สร้างประโยชน์	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การสร้างสวัสดิการรายกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้พิการ	122	12.67	114	11.84
2. การบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันการผูกขาดการแข่งขัน	91	9.45	131	13.60
3. แก้ไขปัญหายาเสพติดและขจัดอำนาจของผู้มีอิทธิพล	75	7.79	79	8.20
4. ระบบประกันสุขภาพที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้	158	16.41	192	19.94
5. การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยการปลดปล่อยคักัญชาเสรี	18	1.87	7	0.73
6. การสนับสนุนทุนการศึกษาตั้งแต่ประถมจนถึงปวส. เพื่อให้มีงานทำ	53	5.50	29	3.01
7. การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และราคาสินค้าทางการเกษตร	189	19.63	215	22.33
8. การปฏิรูปกองทัพ ยกเลิกเกณฑ์ทหาร เปลี่ยนเป็นรูปแบบสมัครใจ	43	4.46	28	2.91
9. การประกันรายได้เกษตรกรให้ครอบคลุมทุกชนิด	119	12.36	108	11.21
10. การให้สิทธิพิเศษทางภาษีสำหรับธุรกิจของคนไทย	95	9.86	60	6.23
รวม	963	100	963	100

จากตาราง 19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจประเด็นการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และราคาสินค้าทางการเกษตรมากที่สุดร้อยละ 19.63 รองลงมาคือระบบประกันสุขภาพที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้ร้อยละ 16.41 การสร้างสวัสดิการรายกลุ่มร้อยละ 12.67 การประกันรายได้เกษตรกรให้ครอบคลุมทุกชนิดร้อยละ 12.36 การให้สิทธิพิเศษทางภาษีสำหรับธุรกิจของคนไทยร้อยละ 9.86 การบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันการผูกขาดการแข่งขันร้อยละ 9.45 แก้ไขปัญหายาเสพติดและขจัดอำนาจของผู้มีอิทธิพลร้อยละ 7.79 การสนับสนุนทุนการศึกษาตั้งแต่ประถมจนถึงปวส. เพื่อให้มีงานทำร้อยละ 5.50 การปฏิรูปกองทัพ ยกเลิกเกณฑ์ทหาร เปลี่ยนเป็นรูปแบบสมัครใจร้อยละ 4.46 และกลุ่มตัวอย่างสนใจประเด็นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยการปลดล็อกกัญชาเสรีร้อยละ 1.87

เช่นเดียวกับประเด็นทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องและสร้างประโยชน์ให้กับกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และราคาสินค้าทางการเกษตรร้อยละ 22.33 รองลงมาคือระบบประกันสุขภาพที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้ร้อยละ 19.94 การบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันการผูกขาดการแข่งขันร้อยละ 13.60 การสร้างสวัสดิการรายกลุ่มร้อยละ 11.84 การประกันรายได้เกษตรกรให้ครอบคลุมทุกชนิดร้อยละ 11.21 แก้ไขปัญหายาเสพติดและขจัดอำนาจของผู้มีอิทธิพลร้อยละ 8.20 การให้สิทธิพิเศษทางภาษีสำหรับธุรกิจของคนไทยร้อยละ 6.23 การสนับสนุนทุนการศึกษาตั้งแต่ประถมจนถึงปวส. เพื่อให้มีงานทำร้อยละ 3.01 การปฏิรูปกองทัพ ยกเลิกเกณฑ์ทหาร เปลี่ยนเป็นรูปแบบสมัครใจร้อยละ 2.91 และประเด็นที่สร้างประโยชน์ให้กับกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือ การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยการปลดล็อกกัญชาเสรีร้อยละ 0.73

ตาราง 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามนโยบายที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณรายจ่าย

นโยบาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ด้านแรงงาน	166	17.24
ด้านเศรษฐกิจและการเงิน	151	15.68
ด้านคมนาคม	69	7.16
ด้านสวัสดิการ	38	3.95
ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม	49	5.09
ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	65	6.75
ด้านสาธารณสุข	150	15.58

ด้านความมั่นคง	37	3.84
ด้านสาธารณสุข	112	11.63
ด้านการศึกษา	82	8.51
ด้านเทคโนโลยี	44	4.57
รวม	963	100.00

จากตาราง 20 พบว่า นโยบายที่ประชาชนต้องการสนับสนุนงบประมาณมากที่สุด คือ นโยบายด้านแรงงานร้อยละ 17.24 รองลงมาคือด้านเศรษฐกิจและการเงินร้อยละ 15.68 ด้านสาธารณสุขร้อยละ 15.58 ด้านสาธารณสุขร้อยละ 11.63 ด้านการศึกษาร้อยละ 8.51 ด้านคมนาคมร้อยละ 7.16 ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมร้อยละ 6.75 ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมร้อยละ 5.09 ด้านเทคโนโลยีร้อยละ 4.57 ด้านสวัสดิการร้อยละ 3.95 ด้านความมั่นคงร้อยละ 3.84

ตาราง 21 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามนโยบายหาเสียงปี 2562 ที่ทราบ

นโยบายที่ทราบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	216	22.43
กัญชาเสรี	117	12.15
ยกเลิกเกณฑ์ทหาร	44	4.57
อื่น ๆ	61	6.33
ไม่ทราบ	631	54.52

จากตาราง 21 พบว่า นโยบายที่กลุ่มตัวอย่างรู้จักมากที่สุด ได้แก่ นโยบายด้านสวัสดิการแห่งรัฐร้อยละ 22.43 รองลงมาคือ กัญชาเสรีร้อยละ 12.15 ยกเลิกเกณฑ์ทหารร้อยละ 4.57 อื่น ๆ ร้อยละ 6.33 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ทราบนโยบายใด ๆ เลยร้อยละ 54.52

ตาราง 22 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่องทางสื่อที่รับข่าวสารมากที่สุด

บุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สื่อออนไลน์	891	92.52
โทรทัศน์	43	4.47
วิทยุ	16	1.66

หนังสือพิมพ์	11	1.14
ผ่านการเล่าปากต่อปาก	2	0.21
รวม	963	100.00

จากตาราง 22 พบว่า ช่องทางสื่อที่กลุ่มตัวอย่างรับข่าวสารมากที่สุด คือ ทางด้านสื่อออนไลน์หรืออินเทอร์เน็ตร้อยละ 92.52 รองลงมาคือ โทรทัศน์ร้อยละ 4.47 วิทยุร้อยละ 1.66 หนังสือพิมพ์ร้อยละ 1.14 และผ่านการเล่าปากต่อปากร้อยละ 0.21

ตาราง 23 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบุคคลที่มีอิทธิพลต่อชีวิต

บุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พ่อ	116	12.05
แม่	280	29.08
พี่น้อง	77	7.99
เพื่อนสนิท	126	13.08
สามีหรือภรรยา	151	15.68
ดารา/นักแสดง	108	11.22
อื่นๆ	105	10.90
รวม	963	100.00

จากตาราง 23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีแม่เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อชีวิตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.08 รองลงมาเป็นสามี/ภรรยาที่มีอิทธิพลต่อชีวิต ร้อยละ 15.68 กลุ่มตัวอย่างมีเพื่อนสนิทเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 13.08 กลุ่มตัวอย่างมีพ่อเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 12.05 กลุ่มตัวอย่างมีดารา/นักแสดงเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 11.22 กลุ่มตัวอย่างมีพี่น้องเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อชีวิตน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.99 และกลุ่มตัวอย่างมีบุคคลอื่นๆ เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 10.90

ตาราง 24 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการตัดสินใจทางการเมืองตามบุคคลที่มีอิทธิพล

การตัดสินใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตัดสินใจเหมือนบุคคลที่มีอิทธิพล	464	48.18
ตัดสินใจไม่เหมือนบุคคลที่มีอิทธิพล	314	32.61
ไม่ทราบการตัดสินใจของบุคคลที่มีอิทธิพล	185	19.21
รวม	963	100.00

จากตาราง 24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนับสนุนพรรคการเมืองเหมือนกันกับบุคคลอ้างอิง คิดเป็นร้อยละ 48.18 กลุ่มตัวอย่างสนับสนุนพรรคการเมืองไม่เหมือนกับบุคคลอ้างอิง คิดเป็นร้อยละ 32.61 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างไม่ทราบการตัดสินใจทางการเมืองของบุคคลอ้างอิง คิดเป็นร้อยละ 19.21

ตาราง 25 สรุปจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการรับข้อมูลข่าวสารและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

การรับรู้	สม่ำเสมอ	บ่อย	ครั้งคราว	น้อยครั้ง	ไม่เคย	$\bar{X}$
ด้านสื่อและแหล่งข้อมูล (คิดเป็นร้อยละ)						
การรับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจ แบบเจาะจงหรือตั้งใจอ่าน (สื่อโซเชียล/สื่อสิ่งพิมพ์)	1.45	5.50	41.75	34.89	16.41	2.41
การรับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจ แบบผ่านตา (สื่อโซเชียล/สื่อสิ่งพิมพ์)	3.84	10.28	71.55	11.63	2.70	3.01
การรับข่าวสารผ่านทางรายการโทรทัศน์แบบเจาะจง (รวมทั้งแบบย้อนหลังช่องทางอื่น ๆ)	6.13	13.40	23.36	29.80	27.31	2.41

การรับข่าวสารผ่านทาง รายการโทรทัศน์แบบ ไม่ได้ตั้งใจดู (ครอบครัว/เพื่อนเปิด)	9.03	44.44	30.43	8.83	7.27	3.39
การรับข่าวสารผ่าน พรรคการเมือง/ นักการเมือง (ทั้งแอด เดสท์ส่วนตัวของ นักการเมืองหรือแอด เดสท์หลักของพรรค การเมือง)	5.50	33.96	19.63	30.11	10.80	2.93
การรับข่าวสารผ่านการ ฟังสัมมนาหรือการ วิเคราะห์นโยบายเชิง ลึกจากนักวิชาการ	5.71	17.76	9.86	45.90	20.77	2.42
ด้านกลุ่มอ้างอิง (คิดเป็นร้อยละ)						
ครอบครัวคิดว่าการมี ส่วนร่วมทางการเมือง เป็นเรื่องสำคัญ	14.75	22.95	22.53	17.13	22.64	2.90
เพื่อนสนิทคิดว่าการมี ส่วนร่วมทางการเมือง เป็นเรื่องสำคัญ	10.38	46.42	24.09	9.87	9.24	3.39
ดารา นักแสดง หรือ บุคคลที่ชื่นชอบ เคารพ มีส่วนร่วมทางการเมือง ทำให้เกิดความสนใจ การเมือง	16.72	27.11	23.05	19.00	14.12	3.13

ด้านแรงจูงใจอื่น ๆ (คิดเป็นร้อยละ)						
การเชื่อถือข่าวสารที่ ผู้อื่นเห็นด้วย/หรือ คิดเห็นไปในทิศทาง เดียวกันเสมอ	15.37	23.05	20.87	12.15	28.56	2.85
มีความสนใจใน ประเด็นที่กำลังได้รับ ความสนใจและ ต้องการมีส่วนร่วมเสมอ	16.51	39.36	22.12	16.30	5.71	3.45
ติดตามข่าวสารการ ทำงานของ นักการเมือง/พรรค การเมืองที่ท่านเลือก	28.14	30.84	20.98	9.45	10.59	3.56

จากตารางที่ 25 พบว่า การรับรู้ด้านสื่อและแหล่งข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับเป็นครั้งคราว (3 คะแนน) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับเป็นครั้งคราว (3 คะแนน) และการคล้อยตามแรงจูงใจอื่น ๆ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับเป็นครั้งคราว (3 คะแนน)

(จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว จำแนกกลุ่มตัวอย่างออกตามประเภทต่าง ๆ โดยแสดงจำนวนร้อยละ โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามการคำนวณคลาดเคลื่อนกับการเก็บข้อมูลจริงในแต่ละจังหวัดเล็กน้อย จำนวนรวมจาก 952 คน เป็น 963 เนื่องจากการเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงสถานการณ์โควิด ทำให้การเก็บแบบสอบถามส่วนมากเป็นแบบออนไลน์ทำให้มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามโดยสมบูรณ์มากกว่าที่คำนวณ)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน

2.1 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกฝ่ายการเมืองในปี 2562

การทดสอบความสัมพันธ์ของการตัดสินใจเลือกตั้งในปี 2562 กับปัจจัยส่วนบุคคล การเปรียบเทียบผลได้ผลเสีย และแรงจูงใจอื่น ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมาณการต่าง ๆ โดยในขั้นตอนแรกจะดำเนินการทดสอบความนิ่งของข้อมูล (Unit root test) ประมาณการข้อมูลในเบื้องต้น ตรวจสอบปัญหาของข้อมูลและดำเนินการแก้หากมีปัญหา จากนั้นจึงจะแปลผลการศึกษาและสรุปผลการศึกษาต่อไป

ผลการทดสอบ Unit root test

ในการทดสอบครั้งนี้ จะทดสอบความนิ่งของข้อมูล โดยจะใช้วิธี Augmented Dickey-Fuller test

ตาราง 26 ผลการทดสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงเส้น (Multicollinearity)

Multicollinearity: Variance Inflation Factors, Values > 10.0 may indicate a collinearity problem										
Factors (1)	Gender	Age1	Age2	Age3	Prov1	Prov2	Prov3	Job	Dis	
Collinearity Tolerance	0.956	0.341	0.377	0.548	0.602	0.594	0.616	0.912	0.895	
VIF	1.046	2.934	2.651	1.824	1.660	1.682	1.623	1.097	1.117	
Multicollinearity: Variance Inflation Factors, Values > 10.0 may indicate a collinearity problem										
Factors (2)	Major	Degree	Inc1	Inc2	Inc3	Scr1	Scr2	Scr3	Sc11	
Collinearity Tolerance	0.962	0.866	0.789	0.823	0.930	0.753	0.826	0.899	0.971	
VIF	1.039	1.155	1.267	1.215	1.075	1.328	1.210	1.112	1.030	
Multicollinearity: Variance Inflation Factors, Values > 10.0 may indicate a collinearity problem										
Factors (3)	Sc12	Sc13	Sc15	Sc16	Ref2	Etc3	X1	X2	X3	X4
Collinearity Tolerance	0.971	0.959	0.919	0.937	0.970	0.969	0.574	0.735	0.603	0.735
VIF	1.028	1.043	1.088	1.067	1.031	1.032	1.742	1.360	1.658	1.361

จากตารางด้านบน พบว่า การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) โดยวิธี Variance Inflation Factors พบว่า ค่าของตัวแปรอิสระน้อยกว่า 10 ($VIF < 10$) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือไม่พบปัญหา Multicollinearity ที่อาจทำให้เกิดปัญหา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมทางสถิติ

ตาราง 27 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกผังการเมืองปี 2562 ด้วยโปรแกรมทางสถิติเปรียบเทียบกัน 3 แบบจำลอง

ปัจจัย	แบบจำลอง 1	แบบจำลอง 2	แบบจำลอง 3
Constant	-0.200	-1.298	-1.002
เพศ	0.082	0.055	0.055
อายุ(25-39)	-0.102	0.051	0.067
อายุ(40-54)	0.019	0.223	0.243
อายุ(>54)	-0.340	-0.497	-0.495
จังหวัด(สงขลา)	-0.197	-0.062	-0.052
จังหวัด(เชียงใหม่)	0.197	0.411 *	0.409 *
จังหวัด(อุดร)	-0.388 **	-0.285	-0.291
เขตเทศบาล	-0.003	-0.135	-0.108
การศึกษา	-0.083	-0.075	-0.077
สาขาที่เรียน	-0.156	-0.141	-0.172
อาชีพ	0.207	0.171	0.189
รายได้(15,001 – 30,000)	0.287 *	0.263	0.232
รายได้(30,001 – 60,000)	0.598 **	0.566 **	0.514 *
รายได้(> 60,000)	0.033	-0.078	-0.154
นโยบายด้านสาธารณสุขปโภค สาธารณสุขและคมนาคม	-0.375 **	-	-0.485 **
นโยบายด้านเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม	-0.839 ***	-	-0.785 ***
นโยบายด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการศึกษา	-0.177	-	-0.214
นโยบายด้านความมั่นคง กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม	-0.336	-	-0.410
คะแนน (1 -4 คะแนน)	0.084	-	-0.024

คะแนน (7 -8 คะแนน)	0.144	-	0.170
คะแนน (9 – 10 คะแนน)	0.726 **	-	0.666 *
การรับสื่อโซเชียล(เจาะจง)	-	-0.992 ***	-0.961 ***
การรับสื่อโซเชียล(ผ่านตา)	-	-0.874 ***	-0.889 ***
การรับสื่อโทรทัศน์(เจาะจง)	-	-1.146 ***	-1.140 ***
การรับสื่อโดยตรงจากพรรคการเมือง	-	1.311 ***	1.335 ***
การรับสื่อผ่านสัมมนา/วิเคราะห์	-	1.731 ***	1.752 ***
กลุ่มอ้างอิง(เพื่อนสนิท)	-	0.070	0.071
แรงจูงใจอื่น (นักการเมือง)	-	0.241	0.230

โดยในแบบจำลอง 1 จะแสดงผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล การเปรียบเทียบผลได้ผลเสีย และความเข้าใจทางการเมือง ขณะที่แบบจำลอง 2 จะแสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล และแรงจูงใจอื่น และแบบจำลอง 3 จะแสดงผลการวิเคราะห์ในทุกด้าน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล การเปรียบเทียบผลได้ผลเสีย ความเข้าใจทางการเมือง และแรงจูงใจอื่น

ผลการวิเคราะห์สมการแบบจำลอง 1 และแปลผลการวิเคราะห์

$$\text{Logit (Y)} = - 0.200 + 0.082(\text{Gender}) - 0.102(\text{Age1}) + 0.019(\text{Age2}) - 0.340(\text{Age3}) - 0.197(\text{Prov1}) + 0.197(\text{Prov2}) - 0.388(\text{Prov3}) - 0.003(\text{Area}) - 0.083(\text{Degree}) - 0.156(\text{Major}) + 0.207(\text{Job}) + 0.287(\text{Inc1}) + 0.598(\text{Inc2}) + 0.033(\text{Inc3}) - 0.375(\text{X1}) - 0.839(\text{X2}) - 0.177(\text{X3}) - 0.336(\text{X4}) + 0.084(\text{Score1}) + 0.144(\text{Score2}) + 0.726(\text{Score3})$$

1. เพศ (Gender) พบว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับเพศชาย เท่ากับ 0.087

2. อายุ (Age) แบ่งออกเป็น 4 ช่วงอายุ (โดยกำหนดให้อายุ 22 – 24 เป็นฐาน)

(2.1) อายุ 25 – 39 ปี (Age1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อายุ 25 – 39 ปี จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.102

(2.2) อายุ 40 – 54 ปี (Age2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 – 54 ปี จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.019

(2.3) อายุ 55 ปีขึ้นไป (Age3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.340

3. จังหวัดที่อยู่อาศัย (Province) แบ่งออกเป็น 4 จังหวัด (โดยกำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นฐาน)

(3.1) จังหวัดสงขลา (Prov1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสงขลาจะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.197

(3.2) จังหวัดเชียงใหม่ (Prov2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.197

(3.3) จังหวัดอุดรธานี (Prov3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอุดรธานีจะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.388 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

4. เขตที่อยู่อาศัย (Area) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยนอกเขตเทศบาลจะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในเขตเทศบาล เท่ากับ 0.003

5. ระดับการศึกษา (Degree) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษต่ำกว่าระดับปริญญาตรีจะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป เท่ากับ 0.083

6. สาขาวิชาที่จบการศึกษา (Major) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา/จบการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา/จบการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ เท่ากับ 0.156

7. อาชีพ (Job) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นพนักงานเอกชนจะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่เป็นพนักงานเอกชน เท่ากับ 0.207

8. รายได้ (Income) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ (โดยกำหนดให้รายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทเป็นฐาน)

(8.1) รายได้ 15,001 – 30,000 บาท (Inc1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 15,001 – 30,000 บาท จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.287 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

(8.2) รายได้ 30,001 – 60,000 บาท (Inc2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 30,001 – 60,000 บาท จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.598 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

(8.3) รายได้สูงกว่า 60,000 บาท (Inc3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 60,000 บาท จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.033

9.นโยบายที่ต้องการสนับสนุน (Policy) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน (โดยกำหนดให้นโยบายด้านแรงงานและสวัสดิการเป็นฐาน)

(9.1) นโยบายด้านสาธารณสุขปกโรค สาธารณะสุข และคมนาคม (X1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านสาธารณสุขปกโรค สาธารณะสุข และคมนาคมจะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.375 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

(9.2) นโยบายด้านเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม (X2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านด้านเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อมจะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.839 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(9.3) นโยบายด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการศึกษา (X3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการศึกษาจะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.177

(9.4) นโยบายด้านความมั่นคง กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (X4) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านความมั่นคง กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมจะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.336

10. แบบวัดความเข้าใจทางการเมือง เต็ม 10 คะแนน (โดยกำหนดให้ 5 - 6 คะแนนเป็นฐาน)

(10.1) 1 – 4 คะแนน (Score1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 1-4 คะแนน จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5-6 คะแนน เท่ากับ 0.084

(10.1) 7 – 8 คะแนน (Score2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 7–8 คะแนน จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5–6 คะแนน เท่ากับ 0.144

(10.1) 9 – 10 คะแนน (Score3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 9-10 คะแนนจะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5 – 6 คะแนน เท่ากับ 0.726 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิเคราะห์สมการแบบจำลอง 2 และแปลผลการวิเคราะห์

$$\text{Logit (Y)} = - 1.298 + 0.055(\text{Gender}) + 0.051(\text{Age1}) + 0.223(\text{Age2}) - 0.497(\text{Age3}) - 0.062(\text{Prov1}) + 0.411(\text{Prov2}) - 0.285(\text{Prov3}) - 0.135(\text{Area}) - 0.075(\text{Degree}) - 0.141(\text{Major}) + 0.171(\text{Job}) + 0.263(\text{Inc1}) + 0.566(\text{Inc2}) - 0.078(\text{Inc3}) - 0.992(\text{Social1}) - 0.874(\text{Social2}) - 1.146(\text{Social3}) + 1.311(\text{Social5}) + 1.731(\text{Social6}) + 0.070(\text{Ref2}) + 0.241(\text{Etc3})$$

1. เพศ (Gender) พบว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับเพศชาย เท่ากับ 0.055

2. อายุ (Age) แบ่งออกเป็น 4 ช่วงอายุ (โดยกำหนดให้อายุ 22 – 24 เป็นฐาน)

(2.1) อายุ 25 – 39 ปี (Age1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อายุ 25 – 39 ปี จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.051

(2.2) อายุ 40 – 54 ปี (Age2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 – 54 ปี จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.223

(2.3) อายุ 55 ปีขึ้นไป (Age3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.497

3. จังหวัดที่อยู่อาศัย (Province) แบ่งออกเป็น 4 จังหวัด (โดยกำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นฐาน)

(3.1) จังหวัดสงขลา (Prov1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสงขลา จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.062

(3.2) จังหวัดเชียงใหม่ (Prov2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.411 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

(3.3) จังหวัดอุดรธานี (Prov3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอุดรธานี จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.285

4. เขตที่อยู่อาศัย (Area) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยนอกเขตเทศบาลจะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในเขตเทศบาล เท่ากับ 0.135

5. ระดับการศึกษา (Degree) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่การศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป เท่ากับ 0.075

6. สาขาวิชาที่จบการศึกษา (Major) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา/จบการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา/จบการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ เท่ากับ 0.141

7. อาชีพ (Job) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นพนักงานเอกชนจะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่เป็นพนักงานเอกชน เท่ากับ 0.171

8. รายได้ (Income) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ (โดยกำหนดให้รายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทเป็นฐาน)

(8.1) รายได้ 15,001 – 30,000 บาท (Inc1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 15,001 – 30,000 บาท จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.263

(8.2) รายได้ 30,001 – 60,000 บาท (Inc2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 30,001 – 60,000 บาท จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.566 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

(8.3) รายได้สูงกว่า 60,000 บาท (Inc3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 60,000 บาท จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.078

9. การรับสื่อและแหล่งข้อมูล

(9.1) การรับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจง (Social1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจงหรือตั้งใจอ่านบ่อยครั้งกว่า (สื่อโซเชียล/สื่อสิ่งพิมพ์) จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจงหรือตั้งใจ น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 0.992 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(9.2) การรับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบผ่านตา (Social2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบผ่านตา (สื่อโซเชียล/สื่อสิ่งพิมพ์) บ่อยครั้งกว่า จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบผ่านตา น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 0.874 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(9.3) การรับข่าวสารผ่านทางรายการโทรทัศน์แบบเจาะจง (Social3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านทางรายการโทรทัศน์แบบเจาะจง (รวมทั้งแบบย้อนหลังผ่านช่องทางอื่น) บ่อยครั้งกว่า จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านทางรายการโทรทัศน์แบบเจาะจงหรือตั้งใจ น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 1.146 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(9.4) การรับข่าวสารผ่านพรรคการเมือง/นักการเมือง (Social5) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านพรรคการเมือง/นักการเมือง (ทั้งแอดคาท์ส่วนตัวของนักการเมืองหรือแอดคาท์หลักของพรรคการเมือง) บ่อยครั้งกว่า จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านพรรคการเมือง/นักการเมือง น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 1.311 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(9.5) การรับข่าวสารผ่านการฟังสัมมนาหรือการวิเคราะห์นโยบายเชิงลึกจากนักวิชาการ (Social6) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านการฟังสัมมนาหรือการวิเคราะห์นโยบายเชิงลึกจากนักวิชาการ บ่อยครั้งกว่า จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านการฟังสัมมนาหรือการวิเคราะห์นโยบายเชิงลึกจากนักวิชาการ น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 1.731 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

10. การรับรู้ด้านกลุ่มอ้างอิง เพื่อนสนิทให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Ref2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เพื่อนสนิทให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

เมืองมากกว่า จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนสนิทที่ไม่ค่อยให้
ความสนใจทางการเมือง เท่ากับ 0.070

11. แรงจูงใจอื่น ๆ การติดตามข่าวสารการทำงานของนักการเมือง/พรรค
การเมืองที่เลือก (Etc3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ติดตามข่าวสารการทำงานของนักการเมือง/พรรค
การเมืองที่เลือกมากกว่า จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ค่อยติดตามข่าวสาร
การทำงานของนักการเมือง/พรรคการเมืองที่เลือก เท่ากับ 0.241

ผลการวิเคราะห์สมการแบบจำลอง 3 และแปลผลการวิเคราะห์

$$\text{Logit (Y) = - 1.002 + 0.055(Gender) + 0.067(Age1) + 0.243(Age2) - 0.495(Age3) - 0.052(Prov1) + 0.409(Prov2) - 0.291(Prov3) - 0.108(Area) - 0.077(Degree) - 0.172(Major) + 0.189(Job) + 0.232(Inc1) + 0.514(Inc2) - 0.154(Inc3) - 0.485(X1) - 0.785(X2) - 0.214(X3) - 0.410(X4) - 0.024(Score1) + 0.170(Score2) + 0.666(Score3) - 0.961(Social1) - 0.889(Social2) - 1.140(Social3) + 1.335(Social5) + 1.752(Social6) + 0.071(Ref2) + 0.230(Etc3)}$$

1. เพศ (Gender) พบว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จะเลือกพรรค
ฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับเพศชาย เท่ากับ 0.055

2. อายุ (Age) แบ่งออกเป็น 4 ช่วงอายุ (โดยกำหนดให้อายุ 22 – 24 เป็น
ฐาน)

(2.1) อายุ 25 – 39 ปี (Age1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อายุ 25 – 39 ปี
จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.067

(2.2) อายุ 40 – 54 ปี (Age2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 – 54 ปี
จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.243

(2.3) อายุ 55 ปีขึ้นไป (Age3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป
จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.495

3. จังหวัดที่อยู่อาศัย (Province) แบ่งออกเป็น 4 จังหวัด (โดยกำหนดให้
กรุงเทพมหานครเป็นฐาน)

(3.1) จังหวัดสงขลา (Prov1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสงขลา
จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
เท่ากับ 0.052

(3.2) จังหวัดเชียงใหม่ (Prov2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่ จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.409 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

(3.3) จังหวัดอุดรธานี (Prov3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอุดรธานี จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.291

4. เขตที่อยู่อาศัย (Area) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยนอกเขตเทศบาล จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในเขตเทศบาล เท่ากับ 0.108

5. ระดับการศึกษา (Degree) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป เท่ากับ 0.077

6. สาขาวิชาที่จบการศึกษา (Major) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา/จบการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา/จบการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ เท่ากับ 0.172

7. อาชีพ (Job) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นพนักงานเอกชนจะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่เป็นพนักงานเอกชน เท่ากับ 0.189

8. รายได้ (Income) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ (โดยกำหนดให้รายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทเป็นฐาน)

(8.1) รายได้ 15,001 – 30,000 บาท (Inc1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 15,001 – 30,000 บาท จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.232

(8.2) รายได้ 30,001 – 60,000 บาท (Inc2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 30,001 – 60,000 บาท จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.514 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

(8.3) รายได้สูงกว่า 60,000 บาท (Inc3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 60,000 บาท จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.154

9. นโยบายที่ต้องการสนับสนุน (Policy) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน (โดยกำหนดให้นโยบายด้านแรงงานและสวัสดิการเป็นฐาน)

(9.1) นโยบายด้านสาธารณสุข โภชนาการ สาธารณสุข และคมนาคม (X1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านสาธารณสุข สาธารณสุข และคมนาคมจะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.485 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

(9.2) นโยบายด้านเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม (X2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านด้านเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.785 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(9.3) นโยบายด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการศึกษา (X3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการศึกษาจะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.214

(9.4) นโยบายด้านความมั่นคง กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (X4) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านความมั่นคง กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมจะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.410

10. แบบวัดความเข้าใจทางการเมือง เต็ม 10 คะแนน (โดยกำหนดให้ 5 - 6 คะแนนเป็นฐาน)

(10.1) 1 – 4 คะแนน (Score1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 1 – 4 คะแนน จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5 – 6 คะแนน เท่ากับ 0.024

(10.1) 7 – 8 คะแนน (Score2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 7 – 8 คะแนน จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5 – 6 คะแนน เท่ากับ 0.170

(10.1) 9 – 10 คะแนน (Score3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 9 – 10 คะแนน จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5 – 6 คะแนน เท่ากับ 0.666 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

11. การรับสื่อและแหล่งข้อมูล

(11.1) การรับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจง (Social1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจงหรือตั้งใจอ่านบ่อยครั้งกว่า (สื่อโซเชียล/สื่อสิ่งพิมพ์) จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจงหรือตั้งใจ น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 0.961 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(11.2) การรับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบผ่านตา (Social2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบผ่านตา (สื่อโซเชียล/สื่อสิ่งพิมพ์) บ่อยครั้งกว่า จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบผ่านตา น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 0.889 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(11.3) การรับข่าวสารผ่านทางรายการโทรทัศน์แบบเจาะจง (Social3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านทางรายการโทรทัศน์แบบเจาะจง (รวมทั้งแบบย้อนหลังผ่านช่องทางอื่น) บ่อยครั้งกว่า จะเลือกพรรคฝ่ายค้านน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านทางรายการโทรทัศน์แบบเจาะจงหรือตั้งใจ น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 1.140 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(11.4) การรับข่าวสารผ่านพรรคการเมือง/นักการเมือง (Social5) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านพรรคการเมือง/นักการเมือง (ทั้งแอดคาท์ส่วนตัวของนักการเมืองหรือแอดคาท์หลักของพรรคการเมือง) บ่อยครั้งกว่า จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านพรรคการเมือง/นักการเมือง น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 1.335 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(11.5) การรับข่าวสารผ่านการฟังสัมมนาหรือการวิเคราะห์นโยบายเชิงลึกจากนักวิชาการ (Social6) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านการฟังสัมมนาหรือการวิเคราะห์นโยบายเชิงลึกจากนักวิชาการ บ่อยครั้งกว่า จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านการฟังสัมมนาหรือการวิเคราะห์นโยบายเชิงลึกจากนักวิชาการ น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 1.752 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

12. การรับรู้ด้านกลุ่มอ้างอิง เพื่อนสนิทให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Ref2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เพื่อนสนิทให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่า เท่ากับ 0.071

13. แรงจูงใจอื่น ๆ การติดตามข่าวสารการทำงานของนักการเมือง/พรรคการเมืองที่เลือก (Etc3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ติดตามข่าวสารการทำงานของนักการเมือง/พรรคการเมืองที่เลือกมากกว่า จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากกว่า เท่ากับ 0.230

2.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองในปี 2562 กับปัจจุบัน

การทดสอบความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจเลือกตั้งในปี 2562 กับปัจจุบัน กับปัจจัยส่วนบุคคล การเปรียบเทียบผลได้ผลเสีย และแรงจูงใจอื่น ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมาณการต่าง ๆ โดยในขั้นตอนแรกจะดำเนินการทดสอบความนิ่งของข้อมูล (Unit root test) ประมาณการข้อมูลในเบื้องต้น ตรวจสอบปัญหาของข้อมูลและดำเนินการแก้หากมีปัญหานั้นจึงจะแปลผลการศึกษาและสรุปผลการศึกษาต่อไป

ผลการทดสอบ Unit root test

ในการทดสอบครั้งนี้ จะใช้วิธี Augmented Dickey-Fuller test เพื่อทดสอบความนิ่งของข้อมูล

ตาราง 28 ผลการทดสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงเส้น (Multicollinearity)

Multicollinearity: Variance Inflation Factors, Values > 10.0 may indicate a									
Factors (1)	collinearity problem								
	Gender	Age1	Age2	Age3	Prov1	Prov2	Prov3	Job	Dis
Collinearity Tolerance	0.968	0.340	0.376	0.550	0.597	0.599	0.614	0.906	0.896
VIF	1.033	2.941	2.661	1.817	1.674	1.670	1.630	1.104	1.116
Multicollinearity: Variance Inflation Factors, Values > 10.0 may indicate a									
Factors (2)	collinearity problem								
	Major	Degree	Inc1	Inc2	Inc3	Scr1	Scr2	Scr3	
Collinearity Tolerance	0.958	0.868	0.797	0.827	0.942	0.758	0.821	0.907	
VIF	1.044	1.152	1.254	1.209	1.062	1.320	1.218	1.103	

Multicollinearity: Variance Inflation Factors, Values > 10.0 may indicate a collinearity problem								
Factors (3)	Scl1	Ref1	Ref3	Etc2	X1	X2	X3	X4
Collinearity Tolerance	0.980	0.915	0.899	0.969	0.571	0.735	0.605	0.733
VIF	1.021	1.093	1.112	1.032	1.753	1.360	1.654	1.365

จากตารางด้านบน พบว่า การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) โดยวิธี Variance Inflation Factors พบว่า ค่าของตัวแปรอิสระน้อยกว่า 10 (VIF < 10) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือไม่พบปัญหา Multicollinearity ที่อาจทำให้เกิดปัญหา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมทางสถิติ

ตาราง 29 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง ด้วยโปรแกรมทางสถิติเปรียบเทียบกัน 3 แบบจำลอง

ปัจจัย	แบบจำลอง 4	แบบจำลอง 5	แบบจำลอง 6
Constant	0.250	0.526	0.171
เพศ	-0.014	-0.003	-0.022
อายุ(25-39)	-0.761 ***	-0.776 ***	-0.810 ***
อายุ(40-54)	-0.732 ***	-0.768 ***	-0.782 ***
อายุ(>54)	-0.704 **	-0.767 **	-0.745 **
จังหวัด(สงขลา)	-0.017	-0.189	-0.159
จังหวัด(เชียงใหม่)	-0.132	-0.177	-0.182
จังหวัด(อุดร)	-0.605 ***	-0.750 ***	-0.720 ***
เขตเทศบาล	0.072	0.075	0.080
การศึกษา	0.030	0.034	0.005
สาขาที่เรียน	-0.276 *	-0.234	-0.247
อาชีพ	-0.159	-0.175	-0.150
รายได้(15,001 – 30,000)	-0.256	-0.258 *	-0.270 *
รายได้(30,001 – 60,000)	-0.240	-0.271	-0.287

รายได้ (> 60,000)	0.378	0.412	0.454
นโยบายด้านสาธารณูปโภค สาธารณะสุข และคมนาคม	0.597 ***	-	0.589 ***
นโยบายด้านเทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อม	-0.059	-	-0.094
นโยบายด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการศึกษา	0.494 **	-	0.501 **
นโยบายด้านความมั่นคง กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม	0.220	-	0.211
คะแนน (1 -4 คะแนน)	0.019	-	-0.002
คะแนน (7 -8 คะแนน)	-0.151	-	-0.227
คะแนน (9 – 10 คะแนน)	1.114 ***	-	1.109 ***
การรับสื่อโซเชียล(แบบเจาะจง)	-	-0.188	-0.144
กลุ่มอ้างอิง (ครอบครัว)	-	0.104	0.135
กลุ่มอ้างอิง (บุคคลที่ชื่นชอบ)	-	0.454 ***	0.465 ***
แรงจูงใจอื่น (เรื่องที่กำลังนิยม)	-	-0.015	-0.039

โดยในแบบจำลอง 4 จะแสดงผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล การเปรียบเทียบผลได้ผลเสีย และความเข้าใจทางการเมือง ขณะที่แบบจำลอง 5 จะแสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล และแรงจูงใจอื่น และแบบจำลอง 6 จะแสดงผลการวิเคราะห์ในทุกด้าน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล การเปรียบเทียบผลได้ผลเสีย ความเข้าใจทางการเมือง และแรงจูงใจอื่น

ผลการวิเคราะห์สมการแบบจำลอง 4 และแปลผลการวิเคราะห์

$$\text{Logit (Y)} = 0.250 - 0.014(\text{Gender}) - 0.761(\text{Age1}) - 0.732(\text{Age2}) - 0.704(\text{Age3}) - 0.017(\text{Prov1}) - 0.132(\text{Prov2}) - 0.605(\text{Prov3}) + 0.072(\text{Area}) - 0.030(\text{Degree}) - 0.276(\text{Major}) - 0.159(\text{Job}) - 0.256(\text{Inc1}) - 0.240(\text{Inc2}) + 0.378(\text{Inc3}) + 0.597(\text{X1}) - 0.059(\text{X2}) + 0.494(\text{X3}) + 0.220(\text{X4}) + 0.019(\text{Score1}) - 0.151(\text{Score2}) + 1.114(\text{Score3})$$

1. เพศ (Gender) พบว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับเพศชาย เท่ากับ 0.014

2. อายุ (Age) แบ่งออกเป็น 4 ช่วงอายุ (โดยกำหนดให้อายุ 22 – 24 เป็นฐาน)

(2.1) อายุ 25 – 39 ปี (Age1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 25 – 39 ปี จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.761 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(2.2) อายุ 40 – 54 ปี (Age2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 – 54 ปี จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.732 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(2.3) อายุ 55 ปีขึ้นไป (Age3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไปจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.704 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

3. จังหวัดที่อยู่อาศัย (Province) แบ่งออกเป็น 4 จังหวัด (โดยกำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นฐาน)

(3.1) จังหวัดสงขลา (Prov1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสงขลาจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.017

(3.2) จังหวัดเชียงใหม่ (Prov2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.132

(3.3) จังหวัดอุดรธานี (Prov3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอุดรธานีจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.605 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4. เขตที่อยู่อาศัย (Area) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยนอกเขตเทศบาลจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในเขตเทศบาล เท่ากับ 0.072

5. ระดับการศึกษา (Degree) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่การศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป เท่ากับ 0.030

6. สาขาวิชาที่จบการศึกษา (Major) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา/จบการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่

กำลังศึกษา/จบการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ เท่ากับ 0.276 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

7. อาชีพ (Job) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นพนักงานเอกชนจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่เป็นพนักงานเอกชน เท่ากับ 0.159

8. รายได้ (Income) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ (โดยกำหนดให้รายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทเป็นฐาน)

(8.1) รายได้ 15,001 – 30,000 บาท (Inc1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 15,001 – 30,000 บาท จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.256

(8.2) รายได้ 30,001 – 60,000 บาท (Inc2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 30,001 – 60,000 บาท จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.240

(8.3) รายได้สูงกว่า 60,000 บาท (Inc3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 60,000 บาท จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.378

9. นโยบายที่ต้องการสนับสนุน (Policy) แบ่งออกเป็น 5 ด้าน (โดยกำหนดให้นโยบายด้านแรงงานและสวัสดิการเป็นฐาน)

(9.1) นโยบายด้านสาธารณสุข โภค สารธารณะ สุข และคมนาคม (X1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านสาธารณสุข โภค สารธารณะ สุข และคมนาคม จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่า เมื่อเทียบกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.597 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(9.2) นโยบายด้านเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม (X2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านด้านเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่า เมื่อเทียบกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.059

(9.3) นโยบายด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการศึกษา (X3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการศึกษา จะ

เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงาน และสวัสดิการ เท่ากับ 0.494 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

(9.4) นโยบายด้านความมั่นคง กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (X4) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านความมั่นคง กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.220

10. แบบวัดความเข้าใจทางการเมือง เต็ม 10 คะแนน (โดยกำหนดให้ 5 - 6 คะแนนเป็นฐาน)

(10.1) 1 – 4 คะแนน (Score1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 1 – 4 คะแนน จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5 – 6 คะแนน เท่ากับ 0.019

(10.1) 7 – 8 คะแนน (Score2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 7 – 8 คะแนน จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5 – 6 คะแนน เท่ากับ 0.151

(10.1) 9 – 10 คะแนน (Score3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 9 – 10 คะแนน จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5 – 6 คะแนน เท่ากับ 1.114 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์สมการแบบจำลอง 5 และแปลผลการวิเคราะห์

$$\text{Logit (Y)} = 0.526 - 0.003(\text{Gender}) - 0.776(\text{Age1}) - 0.768(\text{Age2}) - 0.767(\text{Age3}) - 0.189(\text{Prov1}) - 0.177(\text{Prov2}) - 0.750(\text{Prov3}) + 0.750(\text{Area}) + 0.034(\text{Degree}) - 0.234(\text{Major}) - 0.175(\text{Job}) - 0.258(\text{Inc1}) - 0.271(\text{Inc2}) + 0.412(\text{Inc3}) - 0.188(\text{Social1}) + 0.104(\text{Ref1}) + 0.454(\text{Ref3}) - 0.015(\text{Etc2})$$

1. เพศ (Gender) พบว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับเพศชาย เท่ากับ 0.003

2. อายุ (Age) แบ่งออกเป็น 4 ช่วงอายุ (โดยกำหนดให้อายุ 22 – 24 เป็นฐาน)

(2.1) อายุ 25 – 39 ปี (Age1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อายุ 25 – 39 ปี จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.776 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(2.2) อายุ 40 – 54 ปี (Age2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 – 54 ปี จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.768 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(2.3) อายุ 55 ปีขึ้นไป (Age3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไปจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.767 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

3. จังหวัดที่อยู่อาศัย (Province) แบ่งออกเป็น 4 จังหวัด (โดยกำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นฐาน)

(3.1) จังหวัดสงขลา (Prov1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสงขลาจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.189

(3.2) จังหวัดเชียงใหม่ (Prov2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.177

(3.3) จังหวัดอุดรธานี (Prov3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอุดรธานีจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.750 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4. เขตที่อยู่อาศัย (Area) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยนอกเขตเทศบาลจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในเขตเทศบาล เท่ากับ 0.075

5. ระดับการศึกษา (Degree) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่การศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป เท่ากับ 0.034

6. สาขาวิชาที่จบการศึกษา (Major) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา/จบการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา/จบการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ เท่ากับ 0.234

7. อาชีพ (Job) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นพนักงานเอกชนจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่เป็นพนักงานเอกชน เท่ากับ 0.175

8. รายได้ (Income) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ (โดยกำหนดให้รายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทเป็นฐาน)

(8.1) รายได้ 15,001 – 30,000 บาท (Inc1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 15,001 – 30,000 บาท จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.258 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

(8.2) รายได้ 30,001 – 60,000 บาท (Inc2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 30,001 – 60,000 บาท จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.271

(8.3) รายได้สูงกว่า 60,000 บาท (Inc3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 60,000 บาท จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.412

9. การรับข้อมูลข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจง (Social1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจงหรือตั้งใจอ่านบ่อยครั้งกว่า (สื่อโซเชียล/สื่อสิ่งพิมพ์) จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจงหรือตั้งใจ น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 0.188

10. กลุ่มอ้างอิง

(10.1) ครอบครัวให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Ref1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่า เท่ากับ 0.104

(10.2) บุคคลที่ชื่นชอบมีส่วนร่วมทางการเมือง (Ref3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สนใจการเมืองเนื่องจาก ดารา นักแสดง หรือบุคคลที่ชื่นชอบ เคารพ มีส่วนร่วมทางการเมืองจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่ไม่ค่อยให้ความสนใจทางการเมืองตามบุคคลที่ชื่นชอบ เท่ากับ 0.454 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

11. แรงจูงใจอื่น ๆ การความสนใจในประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจ และต้องการมีส่วนร่วมเสมอ (Etc3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสนใจในประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจและต้องการมีส่วนร่วมอยู่บ่อยครั้งจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ค่อยให้ความสนใจในประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจ เท่ากับ 0.015

ผลการวิเคราะห์สมการแบบจำลอง 6 และแปลผลการวิเคราะห์

$$\text{Logit (Y)} = 0.171 - 0.022(\text{Gender}) - 0.810(\text{Age1}) - 0.782(\text{Age2}) - 0.745(\text{Age3}) - 0.159(\text{Prov1}) - 0.182(\text{Prov2}) - 0.720(\text{Prov3}) + 0.080(\text{Area}) + 0.005(\text{Degree}) - 0.247(\text{Major}) - 0.150(\text{Job}) - 0.270(\text{Inc1}) - 0.287(\text{Inc2}) + 0.454(\text{Inc3}) + 0.589(\text{X1}) - 0.094(\text{X2}) + 0.501(\text{X3}) + 0.211(\text{X4}) - 0.002(\text{Score1}) - 0.227(\text{Score2}) + 1.109(\text{Score3}) - 0.144(\text{Social1}) + 0.135(\text{Ref1}) + 0.465(\text{Ref3}) - 0.039(\text{Etc2})$$

1. เพศ (Gender) พบว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับเพศชาย เท่ากับ 0.022

2. อายุ (Age) แบ่งออกเป็น 4 ช่วงอายุ (โดยกำหนดให้อายุ 22 – 24 เป็นฐาน)

(2.1) อายุ 25 – 39 ปี (Age1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 25 – 39 ปี จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.810 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(2.2) อายุ 40 – 54 ปี (Age2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 – 54 ปี จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.782 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(2.3) อายุ 55 ปีขึ้นไป (Age3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.745 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

3. จังหวัดที่อยู่อาศัย (Province) แบ่งออกเป็น 4 จังหวัด (โดยกำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นฐาน)

(3.1) จังหวัดสงขลา (Prov1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสงขลาจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.159

(3.2) จังหวัดเชียงใหม่ (Prov2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.182

(3.3) จังหวัดอุดรธานี (Prov3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอุดรธานีจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.720 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4. เขตที่อยู่อาศัย (Area) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยนอกเขตเทศบาลจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในเขตเทศบาล เท่ากับ 0.080

5. ระดับการศึกษา (Degree) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่การศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป เท่ากับ 0.005

6. สาขาวิชาที่จบการศึกษา (Major) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา/จบการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา/จบการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ เท่ากับ 0.247

7. อาชีพ (Job) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นพนักงานเอกชนจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่เป็นพนักงานเอกชน เท่ากับ 0.150

8. รายได้ (Income) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ (โดยกำหนดให้รายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทเป็นฐาน)

(8.1) รายได้ 15,001 – 30,000 บาท (Inc1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 15,001 – 30,000 บาท จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.270 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

(8.2) รายได้ 30,001 – 60,000 บาท (Inc2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 30,001 – 60,000 บาท จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.287

(8.3) รายได้สูงกว่า 60,000 บาท (Inc3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 60,000 บาท จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.454

9. นโยบายที่ต้องการสนับสนุน (Policy) แบ่งออกเป็น 5 ด้าน (โดยกำหนดให้นโยบายด้านแรงงานและสวัสดิการเป็นฐาน)

(9.1) นโยบายด้านสาธารณสุข โภค สาธารณะสุข และคมนาคม (X1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านสาธารณสุข โภค สาธารณะสุข

และคมนาคม จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.589 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(9.2) นโยบายด้านเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม (X2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านด้านเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.094

(9.3) นโยบายด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการศึกษา (X3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการศึกษาจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.501 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

(9.4) นโยบายด้านความมั่นคง กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (X4) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านความมั่นคง กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่า เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.221

10. แบบวัดความเข้าใจทางการเมือง เต็ม 10 คะแนน (โดยกำหนดให้ 5 - 6 คะแนนเป็นฐาน)

(10.1) 1 – 4 คะแนน (Score1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 1 – 4 คะแนน จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5 – 6 คะแนน เท่ากับ 0.002

(10.1) 7 – 8 คะแนน (Score2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 7 – 8 คะแนน จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5 – 6 คะแนน เท่ากับ 0.227

(10.1) 9 – 10 คะแนน (Score3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 9 – 10 คะแนน จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5 – 6 คะแนน เท่ากับ 1.109 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

11. การรับข้อมูลข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจง (Social1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจงหรือตั้งใจอ่านบ่อยครั้งกว่า (สื่อ

ไซเลียล/สื่อสิ่งพิมพ์) จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจงหรือตั้งใจ น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 0.144

12. กลุ่มอ้างอิง

(12.1) ครอบครัวให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Ref1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่า เท่ากับ 0.135

(12.2) บุคคลที่ชื่นชอบมีส่วนร่วมทางการเมือง (Ref3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สนใจการเมืองเนื่องจาก ดารา นักแสดง หรือบุคคลที่ชื่นชอบ เคารพ มีส่วนร่วมทางการเมือง จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่ไม่ค่อยให้ความสนใจทางการเมืองตามบุคคลที่ชื่นชอบ เท่ากับ 0.465 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

13. แรงจูงใจอื่น ๆ การความสนใจในประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจ และต้องการมีส่วนร่วมเสมอ (Etc3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสนใจในประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจและต้องการมีส่วนร่วมอยู่บ่อยครั้ง จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ค่อยให้ความสนใจในประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจ เท่ากับ 0.039

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจและความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์เชิงปริมาณต่อความมีสมเหตุสมผล (Rational) ในการตัดสินใจเลือกตั้งปี 2562 (2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเลือกในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชากรของประเทศไทย ที่อาศัยอยู่ในจังหวัด กรุงเทพมหานคร อุตรธานี เชียงใหม่ และสงขลา ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ณ วันที่ 24 มีนาคม 2562 จำนวนทั้งหมด 963 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งเนื้อหาในแบบสอบถามออกเป็น 6 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 แบบสอบถามด้านการตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งและการสนับสนุนพรรคการเมือง ส่วนที่ 3 แบบสอบถามด้านผลประโยชน์ที่ได้รับ ผ่านการสนับสนุนพรรคการเมือง หรือนโยบายทางการเมือง รวมไปถึงประเด็นทางสังคมที่กำลังให้ความสนใจ ส่วนที่ 4 แบบสอบถามด้านการรับข้อมูลข่าวสารและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนที่ 5 แบบวัดความเข้าใจทางการเมืองจำนวน 10 ข้อ และส่วนที่ 6 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หลังจากได้ผลการวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ โดยแบ่งหัวข้อการสรุปได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี และอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมากที่สุด (กรุงเทพมหานครนับเป็นในเขตเทศบาลทั้งหมด) มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จบการศึกษา/กำลังศึกษาในสาขาวิชาสังคมศาสตร์มากที่สุด ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีรายได้อยู่ระหว่าง 15,001 – 30,000 บาท มีรายได้รวมครอบครัวต่ำกว่า 60,000 บาท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ใช้สิทธิเลือกตั้งในปี 2562 เลือกพรรคพลังประชารัฐในการลงคะแนนเลือกตั้งปี 2562 แต่ในปัจจุบัน(2565) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกพรรคเพื่อไทย มีคะแนนจากการทดสอบความรู้ทางเศรษฐกิจและการเมืองในระดับต่ำ ให้ความสนใจในประเด็น

การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และราคาสินค้าทางการเกษตร และถือเป็นประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ ต้องการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายในด้านแรงงานมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความมีสมเหตุผลผลในการตัดสินใจเลือกตั้งปี 2562

ตาราง 30 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามนโยบายที่อยากสนับสนุนงบประมาณและพรรคการเมืองที่เลือกปี 2562

นโยบายที่ อยากสนับสนุน งบประมาณ	พรรคการเมืองที่เลือก						รวม
	พลัง ประชารัฐ	เพื่อ ไทย	อนาคต ใหม่	ประชาธิ ปัตย์	ภูมิใจ ไทย	อื่น ๆ	
ด้านแรงงาน	61	52	5	0	31	17	166
ด้านเศรษฐกิจ และการเงิน	41	56	19	13	9	13	151
ด้านคมนาคม	25	14	4	12	11	3	69
ด้านสวัสดิการ	3	12	0	1	13	9	38
ด้านพลังงาน และสิ่งแวดล้อม	14	2	7	17	2	7	49
ด้านกฎหมาย และกระบวนการ ยุติธรรม	15	17	14	8	4	7	65
ด้านสาธารณสุข	57	53	19	15	2	4	150
ด้านความมั่นคง	13	5	6	9	4	0	37
ด้าน สาธารณสุขูปโภค	34	39	11	12	9	7	112
ด้านการศึกษา	26	3	13	21	7	12	82
ด้านเทคโนโลยี	2	8	19	10	2	3	44
รวม	291	261	117	118	94	82	963

จากการเก็บข้อมูลทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่าง ใน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด กรุงเทพมหานคร อุตรธานี เชียงใหม่ และสงขลา จำนวนทั้งหมด 963 คน พบว่า นโยบายที่ประชาชนต้องการสนับสนุนงบประมาณมากที่สุด ได้แก่ ด้านแรงงาน รองลงมา คือ ด้านเศรษฐกิจ และการเงิน ด้านสาธารณสุข ด้านสาธารณูปโภค ด้านการศึกษา ด้านคมนาคม ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม ด้านเทคโนโลยี ด้านสวัสดิการ และด้านความมั่นคงตามลำดับ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เลือกพรรคพลังประชารัฐส่วนใหญ่ต้องการสนับสนุนนโยบายแรงงาน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เลือกพรรคเพื่อไทย ต้องการสนับสนุนนโยบายด้านเศรษฐกิจและการเงิน กลุ่มตัวอย่างที่เลือกพรรคอนาคตใหม่ต้องการสนับสนุนนโยบายด้านเศรษฐกิจและการเงิน ด้านสาธารณสุข และด้านเทคโนโลยีมากที่สุดเท่ากัน กลุ่มตัวอย่างที่เลือกพรรคประชาธิปัตย์ ต้องการสนับสนุนนโยบายด้านการศึกษา และกลุ่มตัวอย่างที่เลือกพรรคภูมิใจไทย ต้องการสนับสนุนนโยบายด้านแรงงาน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกฝั่งการเมืองปี 2562

โดยจากการวิเคราะห์ผ่านโปรแกรมทางสถิติพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกฝั่งการเมืองในปี 2562 คือ จังหวัด รายได้ นโยบายที่ต้องการสนับสนุน ความรู้ทางเศรษฐกิจและการเมือง และการรับสื่อและแหล่งข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่ มีแนวโน้มที่จะเลือกพรรคฝ่ายค้านเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.409 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 30,001 – 60,000 บาท มีแนวโน้มที่จะเลือกพรรคฝ่ายค้านมากขึ้นเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.514 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านสาธารณูปโภค สาธารณะสุข และคมนาคม มีแนวโน้มจะเลือกพรรคฝ่ายค้านลดลง เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.485 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านด้านเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม มีแนวโน้มจะเลือกพรรคฝ่ายค้านลดลง เมื่อเทียบกับกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.785 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 9 – 10 คะแนน จะมีแนวโน้มเลือกพรรคฝ่ายค้านเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5 – 6 คะแนน เท่ากับ 0.666 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจงหรือตั้งใจอ่านบ่อยครั้งกว่า (สื่อโซเชียล/สื่อสิ่งพิมพ์) จะมีแนวโน้มเลือกพรรคฝ่ายค้านลดลงเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสาร

ทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจงหรือตั้งใจ น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 0.961 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบผ่านตา (สื่อโซเชียล/สื่อสิ่งพิมพ์) บ่อยครั้งกว่า จะมีแนวโน้มเลือกพรรคฝ่ายค้านลดลงเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบผ่านตา น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 0.889 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านทางรายการโทรทัศน์แบบเจาะจง (รวมทั้งแบบย้อนหลังผ่านช่องทางอื่น) บ่อยครั้งกว่า จะมีแนวโน้มเลือกพรรคฝ่ายค้านลดลงเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านทางรายการโทรทัศน์แบบเจาะจงหรือตั้งใจ น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 1.140 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านพรรคการเมือง/นักการเมือง (ทั้งแอดเดสส์ส่วนตัวของนักการเมืองหรือแอดเดสส์หลักของพรรคการเมือง) บ่อยครั้งกว่า จะมีแนวโน้มเลือกพรรคฝ่ายค้านเพิ่มขึ้นเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านพรรคการเมือง/นักการเมือง น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 1.335 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านการฟังสัมมนาหรือการวิเคราะห์นโยบายเชิงลึกจากนักวิชาการ บ่อยครั้งกว่า จะมีแนวโน้มเลือกพรรคฝ่ายค้านเพิ่มขึ้นเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่รับข่าวสารผ่านการฟังสัมมนาหรือการวิเคราะห์นโยบายเชิงลึกจากนักวิชาการ น้อยครั้ง/ไม่เคยเลย เท่ากับ 1.752 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเลือกในการเลือกตั้ง

โดยจากการวิเคราะห์ผ่านโปรแกรมทางสถิติพบว่า พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง ได้แก่ อายุ จังหวัดที่อยู่อาศัย รายได้ นโยบายที่ต้องการสนับสนุน ความรู้ทางเศรษฐกิจและการเมือง และกลุ่มอ้างอิง โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อายุ 25 – 39 ปี จะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลดลงเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.810 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 – 54 ปี จะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลดลงเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.782 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป จะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลดลงเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุ 22 – 24 ปี เท่ากับ 0.745 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอุดรธานี มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลดลง เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.720 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 15,001 – 30,000 บาท มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลดลงเมื่อ

เทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.270 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านสาธารณูปโภค สาธารณสุข และคมนาคม มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.589 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณนโยบายด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการศึกษา มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับผู้ที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านแรงงานและสวัสดิการ เท่ากับ 0.501 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 9 – 10 คะแนน จะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนน 5 – 6 คะแนน เท่ากับ 1.109 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และกลุ่มตัวอย่างที่สนใจการเมืองเนื่องจาก ดารา นักแสดง หรือบุคคลที่ชื่นชอบ เคาร์พ มีส่วนร่วมทางการเมือง จะมีแนวโน้มเลือกพรรคฝ่ายค้านเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับกลุ่มที่ไม่ค่อยให้ความสนใจทางการเมืองตามบุคคลที่ชื่นชอบ เท่ากับ 0.465 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกฝ่ายการเมืองปี 2562 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ (1) จังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และ นพพล อัครชาติ (2555) ที่พบว่า ถิ่นที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีส่วนทำให้ความต้องการนโยบายแตกต่างกัน รวมทั้งคนในแต่ละภาคแต่ละจังหวัดย่อมสนับสนุนบุคคลที่มองว่าเป็นกลุ่มของตนเอง (2) รายได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สัญญา เคนาภูมิ (2560) ที่พบว่า ความจำเป็นทางการเงินหรือรายได้ ถือเป็นอรรถประโยชน์ทางการเมือง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่จะสนับสนุนพรรคการเมืองตามหลักประชาธิปไตย (3) นโยบายที่ต้องการสนับสนุน ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของ สมชาย สาโรจาท (2556) ที่พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ขั้วการเมือง ซึ่งในขณะนั้นการเมืองแบ่งออกเป็น 2 ขั้วใหญ่ ๆ คือ ฝ่ายทักษิณและต่อต้านทักษิณซึ่งมีอิทธิพลมากกว่านโยบายทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นนโยบายการเมืองเป็นอย่างไรการตัดสินใจสนับสนุนพรรคการเมืองก็เป็นแบบเดิม ในขณะที่การศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทรงอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (จิรวัดณ์ ศิริพานิชย์ และคณะ, 2561) พบว่า การตัดสินใจของประชาชนจะขึ้นอยู่กับอรรถประโยชน์ คือความพอใจสูงสุด ซึ่งความพึงพอใจย่อมขึ้นอยู่กับปัจเจกบุคคล เช่น ความพอใจในตัวผู้สมัคร แนวการดำเนินนโยบาย รวมไปถึงการได้รับผลประโยชน์ต่าง ๆ เป็นการตอบแทน (4) ความรู้ทางเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และ นพพล อัครชาติ (2555) ที่พบว่า

การศึกษาและความรู้มีผลอย่างมากต่อการต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่สูงกว่ามีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงเพราะความเข้าใจในสิทธิพลเมืองมากกว่า โดยจะตัดสินใจจากนโยบายของพรรคการเมืองมากกว่าตัวบุคคล ในขณะที่ผู้มีการศึกษาที่ต่ำกว่ามีแนวโน้มที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งน้อยกว่า และมีการตัดสินใจที่ไม่แน่นอน และ (5) การรับสื่อและแหล่งข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ยงยุทธ พงษ์ศิริ (2562) ที่พบว่า สื่อเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง โดยสื่อที่ประชาชนรับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด คือ อินเทอร์เน็ต รองลงมาคือ สื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ในขณะที่การศึกษาของพันธทิพา อัครธีรน้อย (2559) พบว่า ประชาชนรับสื่อในรูปแบบโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือวิทยุ หนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ตตามลำดับ

ขณะที่ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเลือกในการเลือกตั้ง ค่อนข้างใกล้เคียงกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกฝ่ายการเมืองปี 2562 โดยพบว่ามีปัจจัยทางด้านจังหวัดที่อยู่อาศัย รายได้ นโยบายที่ต้องการสนับสนุน ความรู้ทางเศรษฐกิจและการเมือง ที่มีนัยสำคัญทางสถิติเหมือนกัน แตกต่างกันเพียง 2 ปัจจัย ได้แก่ (1) อายุ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และ นพพล อัครชาติ (2555) ที่พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการเลือกพรรคการเมืองที่ต่างกัน เนื่องจากบุคคลในแต่ละช่วงวัยย่อมมีความนิยมชมชอบในนโยบายหรือลักษณะแนวทางในการดำเนินนโยบายที่ต่างกัน นอกจากนี้จากการศึกษาของ ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และ นพพล อัครชาติ (2555) ยังพบว่า อายุ ถิ่นกำเนิด และรายได้เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกพรรคการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า อายุ จังหวัดที่อยู่อาศัย และรายได้ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกฝั่งการเมืองในปี 2562 และการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจเลือกสนับสนุนพรรคการเมือง และ (2) กลุ่มอ้างอิง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เปรมศักดิ์ แก้วมรกฏ (2561) ที่พบว่า กลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ สถาบันครอบครัว เนื่องจากมีความใกล้ชิดและมีส่วนในการปลูกฝังค่านิยม คำสอน และความเชื่อ อันดับต่อมาคือ โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ที่ทำหน้าที่อบรมให้ความรู้และกิจกรรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุานิตา เฉลิมช่วง และ ดร.อัมรินทร์ นาคนัฐเศรษฐ (2559) ที่พบว่า ในส่วนปัจจัยด้านบุคคล บุคคลรอบข้างมีอิทธิพลต่อความสนใจเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่างในระดับมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลในการตัดสินใจเลือกตั้งปี 2562 พบว่า นโยบายที่กลุ่มตัวอย่างต้องการสนับสนุนบประมาณมากที่สุด คือ ด้านแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับการตัดสินใจเลือกตั้ง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเลือกพรรคพลังประชารัฐมากที่สุด จากนโยบาย

การหาเสียงปี 2562 ที่โดดเด่น ด้วยการดันค่าแรงขั้นต่ำขึ้นเป็น 400 – 425 บาท จบปริญญาตรี เงินเดือน 20,000 บาท และอาชีวะเงินเดือน 18,000 บาท (ธีรวัฒน์ ชูรัตน์, 2565) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่สนับสนุนพรรคเพื่อไทยส่วนใหญ่ต้องการสนับสนุนงบประมาณในด้าน เศรษฐกิจและการเงิน ตามนโยบายที่หาเสียงไว้ ด้วยการแก้ปัญหาเศรษฐกิจฐานราก และแก้ปัญหาปากท้อง กลุ่มตัวอย่างที่เลือกพรรคประชาธิปัตย์ส่วนใหญ่ ต้องการสนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายหาเสียงเรียนฟรีถึงปวส. ที่พรรคประชาธิปัตย์ให้ความสำคัญในการแถลงเป็นอันดับแรก รวมถึงเป็นพรรคที่ริเริ่มนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ขณะเดียวกัน นโยบายที่คนต้องการสนับสนุนงบประมาณน้อยที่สุด คือ ด้านความมั่นคง ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทรงอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (จิรวัดน์ ศิริพานิชย์ และคณะ, 2561) ที่พบว่า บุคคลจะตัดสินใจภายใต้ข้อจำกัดให้ตนเองได้รับผลประโยชน์สูงสุด ดังนั้น แต่ละพรรคการเมืองจึงมีการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อจูงใจประชาชน เช่น โครงการพักชำระหนี้เกษตรกร ในสมัยของ ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ทรงอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คืออรรถประโยชน์ทางการเมือง หรือผลประโยชน์ทั้งนามธรรมและรูปธรรมที่บุคคลรับรู้ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่สนับสนุนพรรคอนาคตใหม่ต้องการสนับสนุนนโยบายทางด้าน เศรษฐกิจและการเงิน สาธารณสุข และเทคโนโลยี ซึ่งไม่สอดคล้องกับนโยบายหลัก คือ การล้างระบอบรัฐประหาร สร้างการเมืองแบบใหม่ เจ้านายคือประชาชน เน้น 3 พื้นฐาน ได้แก่ ยุติระบบราชการศูนย์รวม ปฏิวัติการศึกษา และไทยเท่าเทียม เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกพรรคภูมิใจไทย ส่วนใหญ่ต้องการสนับสนุนนโยบายด้านแรงงาน ตรงกันข้ามกับนโยบายหาเสียงที่โดดเด่นของพรรค คือ กัญชาเสรี นอกจากนี้นโยบายที่กลุ่มตัวอย่างต้องการสนับสนุนน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความมั่นคง เป็นผลมาจากการตัดสินใจของบุคคลตามแนวคิดอรรถประโยชน์ โดยการเปรียบเทียบระหว่างแต่ละตัวเลือกที่ตอบสนองความพึงพอใจสูงสุด ภายใต้สมมติฐานว่า บุคคลสามารถกำหนดอรรถประโยชน์ต่อสิ่งที่กำลังพิจารณาในแต่ละทางเลือกได้ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล (ภาสวรรณ สิทธิภรณ์, 2562) เนื่องจากการรับรู้อรรถประโยชน์ในด้านความมั่นคงสามารถรับรู้ได้ยาก รวมทั้งการจัดการเรื่องความมั่นคงถูกมองว่าเป็นเรื่องของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่ายังมีกลุ่มคนอีกส่วนหนึ่งที่มีการตัดสินใจสนับสนุนพรรคการเมืองยังไม่สอดคล้องกับนโยบายที่ต้องการ เป็นไปในทิศทางเดียวกับการผลการศึกษาที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากยังไม่ทราบนโยบายของพรรคการเมืองในเชิงลึก ทราบเพียงชื่อนโยบายที่โดดเด่นเท่านั้น

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตัดสินใจไปในทิศทางเดียวกับนโยบายที่ต้องการ เนื่องจากบุคคลจะตัดสินใจภายใต้ข้อจำกัดที่ตนเองได้รับผลประโยชน์สูงสุด

ดังนั้น แต่ละพรรคการเมืองจะมีการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อจูงใจประชาชน รวมทั้งความรู้และความเข้าใจทางการเมือง ส่งผลต่อการตัดสินใจ เนื่องจากผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจย่อมมีการตัดสินใจที่สมเหตุสมผล ทำให้มีแนวโน้มที่จะลงคะแนนเสียงเนื่องจากความเข้าใจในสิทธิพลเมือง โดยตัดสินใจจากนโยบายทางการเมืองมากกว่าตัวบุคคล ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีคนอีกกลุ่มหนึ่งที่มีการตัดสินใจยังไม่สอดคล้องกับนโยบายที่ต้องการ ซึ่งไปในทิศทางเดียวกับผลการศึกษาที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างบางส่วนยังไม่ทราบในรายละเอียดของนโยบายพรรคการเมืองที่ตนเองสนับสนุน ปัจจุบันบุคคล เช่น ถิ่นที่อยู่อาศัย หรืออายุ จึงยังมีผลต่อการตัดสินใจอยู่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรมีช่องทางการสื่อสารให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งข้อมูล สามารถเปรียบเทียบนโยบายในเชิงลึกของแต่ละพรรคการเมือง เพื่อสามารถตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินนโยบาย อีกทั้งคะแนนจากแบบวัดความเข้าใจการเมืองโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างยังอยู่ในระดับที่ไม่สูงนัก จึงควรมีการจัดหลักสูตรภาคบังคับหรือแหล่งเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนความรู้ทางการเมืองก่อนเลือกตั้งเมื่ออายุครบ 18 ปีบริบูรณ์

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งถัดไป

1. การวิจัยในครั้งนี้ เปรียบเทียบการสนับสนุนพรรคการเมืองจากการเลือกตั้งเมื่อปี 2562 และการสนับสนุนในปัจจุบัน (ปี 2565) ที่ยังไม่มีการจัดเลือกตั้ง ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ อาจพิจารณาเก็บข้อมูลแบบภาคตัดขวาง ติดตามผลกับคนเดิม
2. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างใน 4 จังหวัดของประเทศไทย ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ อุดรธานี และสงขลา ในการวิจัยครั้งถัดไปอาจพิจารณาขยายขอบเขตในการวิจัยเพิ่มขึ้นในหลายจังหวัด เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับข้อมูล
3. การศึกษาในงานวิจัยครั้งถัดไปอาจพิจารณาตัวแปร ปัจจัยต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แตกต่างหรือสอดคล้องกับทิศทางของวัตถุประสงค์มาก

บรรณานุกรม

- BBC NEWS. (2563a). แฟลชม็อบนักเรียน-นักศึกษา ประกายไฟในกระทะ หรือ เพลิงลามทุ่ง. สืบค้นจาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-51640629>
- BBC NEWS. (2563b). แฟลชม็อบนักศึกษา ถึง ชุมนุมใหญ่ของ "คณะราษฎร 2563" ลำดับ เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2563. Retrieved from <https://www.bbc.com/thai/thailand-54741254>
- Krejcie, R. V., และ Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.
- Manski, C. F. (1993). Identification of endogenous social effects: The reflection problem. *The review of economic studies*, 60(3), 531-542.
- MGR online. (2562). โปรดเกล้าฯ "พล.อ.ประยุทธ์" นายกรัฐมนตรี คนที่ 29. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/politics/detail/9620000055472>
- THE STANDARD TEAM. (2564). 22 พฤษภาคม 2557 - คสช. รัฐประหารยึดอำนาจรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร. สืบค้นจาก <https://thestandard.co/onthisday-22052557/>
- World Bank. (2560). World Development Report 2017: Governance and the Law. สืบค้นจาก <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2017>
- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2562). จำนวนประชากร 2562. สืบค้นจาก https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByYear.php
- จิรวัดณ์ ศิริพานิชย์ และคณะ. (2561, มกราคม - มิถุนายน). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทรงอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 5(1), 311 - 322. สืบค้นจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/rdirmu/article/download/210814/145991>
- เฉลิมชัย นาคแสนพญา. (2553). การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- สุานิตา เฉลิมช่วง และ ดร.อัมรินทร์ นาคณัฐเศรษฐ์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารชุมชนวิจัย, 10(1), 82-90.
- ดร.วัลลภ รัฐรัตนานนท์ และ นพพล อัครชาติ. (2555, มกราคม-มิถุนายน). สถานภาพทางสังคมกับพฤติกรรมการเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2554: กรณีศึกษาจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่

- อาศัยอยู่ในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. วารสารเศรษฐศาสตร์การเมืองบูรพา, 1(1), 33-40. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JIRGS/article/view/218608/151399>
- ธีรวัฒน์ ชูรัตน์. (2565). ส่งนโยบายพรรคการเมือง แก่หนี้ แก่จน แก่เศรษฐกิจ. <https://theactive.net/data/poverty-solving-policies/>
- นวพร นวลประดิษฐ์. (2554). อิทธิพลของสื่อออนไลน์ที่มีต่อเจตคติและพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน กรณีศึกษา นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นัฐพงศ์ สุขวิสิฐ. (2536). เหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณี เขต 1 จังหวัดนครราชสีมา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เปรมศักดิ์ แก้วมรกฏ. (2561). วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรม. วารสารวิชามหาวิทยาลัยธนบุรี, 12(ฉบับพิเศษ), 218-225.
- พันธ์ทิพา อัครธีรน้อย. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ.2559. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกริก.
- ภาสวรรณ สิทธิภรณ์. (2562). พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งซ่อม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 7. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ และ เกศินี ธารีสังข์. (2563). ผลกระทบ โควิด-19 ต่อตลาดแรงงานไทย: ข้อมูลเชิงประจักษ์. สืบค้นจาก <https://www.isranews.org/article/isranews-article/89755-news-32.html>
- ยงยุทธ พงษ์ศรี. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปทุมธานี : ศึกษาในช่วงเวลาปี 2562. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกริก, กรุงเทพฯ.
- วรารุณ แสงอร่าม. (2552). อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สมชาย สาโรจาท. (2556). การนำนโยบายประชานิยมมาใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งปี พ.ศ. 2554: ศึกษากรณีของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทย. (ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกริก, กรุงเทพฯ.

- สัญญา เคนาภูมิ. (2559). อิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองและแนวทางการพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของประชาชนกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์. สืบค้นจาก <http://research.rmu.ac.th/rdi-mis//upload/fullreport/1630052017.pdf>
- สัญญา เคนาภูมิ. (2560). อิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประเทศไทย. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์, 5(2), 17-38.
- สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ. (2552). 10 สถานการณ์เด่นทางสุขภาพ. สืบค้นจาก <https://www.hiso.or.th/hiso/picture/reportHealth/ThaiHealth2009/thai2009>
- สินัด ตวีวรรณไชย. (2559). เศรษฐศาสตร์พฤติกรรมและนโยบายของเมือง. แผนงานนโยบายสาธารณะเพื่อการพัฒนาอนาคตของเมือง ศูนย์ศึกษามหานครและเมือง มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ฝ่องแก้ว. (2526). พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย. (โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล พฤติกรรมการตัดสินใจและความมีเหตุผล
ต่อการเลือกพรรคการเมือง

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจและความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา พฤติกรรมการตัดสินใจและความมีเหตุผลต่อการเลือกพรรคการเมือง โดยแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม : 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง : 3 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามด้านผลประโยชน์ที่ได้รับ : 4 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามด้านการรับข้อมูลข่าวสารและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง : 15 ข้อ

ส่วนที่ 5 แบบวัดความเข้าใจทางการเมือง : 10 ข้อ

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็น : 1 ข้อ

ส่วนที่ 1: แบบสอบถามลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม : 9 ข้อ

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมข้อความ (ตัวเลข) ลงในช่องที่ตรงกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ   ( ) ชาย   ( ) หญิง
2. อายุ _____ ปี
3. จังหวัดที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

( ) กรุงเทพมหานคร (หากเลือกตัวเลือกนี้ ข้ามไปข้อที่ 5)	( ) เชียงใหม่
( ) อุตรดิตถ์	( ) สงขลา
4. พื้นที่อยู่อาศัย   ( ) ในเขตเทศบาล   ( ) นอกเขตเทศบาล
5. ระดับการศึกษา   ( ) ต่ำกว่ามัธยมปลาย   ( ) มัธยมศึกษาปีที่ 6

( ) ปวช.	( ) ปวส.
( ) ปริญญาตรี	( ) สูงกว่าปริญญาตรี
6. สาขาวิชา/แผนการเรียน ที่จบการศึกษา/กำลังศึกษา _____
7. อาชีพ   ( ) ข้าราชการ   ( ) พนักงานเอกชน   ( ) ธุรกิจส่วนตัว

( ) ค้าขาย	( ) เกษตรกร	( ) ฟรีแลนซ์
( ) นักเรียน/นักศึกษา กำลังศึกษาต่อในระดับ _____		
( ) อื่น ๆ โปรดระบุ _____		

8. รายได้ต่อเดือน

- ( ) ต่ำกว่า 15,000 บาท โปรดระบุ _____ ( ) 15,001–30,000 บาท โปรดระบุ _____
 ( ) 30,001-60,000 บาท โปรดระบุ _____ ( ) สูงกว่า 60,000 บาท โปรดระบุ _____

9. รายได้รวมของครอบครัว

- ( ) ต่ำกว่า 60,000 บาท โปรดระบุ _____ ( ) 60,001 – 100,000 บาท โปรดระบุ _____
 ( ) 100,001 – 150,000 บาท โปรดระบุ _____ ( ) สูงกว่า 150,001 บาท โปรดระบุ _____

ส่วนที่ 2: แบบสอบถามการตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง : 3 ข้อ

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมข้อความ (ตัวเลข) ลงในช่องที่ตรงกับผู้ตอบแบบสอบถาม

- ท่านได้ใช้สิทธิเลือกตั้งปี 2562 ที่ผ่านมาหรือไม่ (หากไม่ได้ใช้สิทธิข้ามข้อที่ 2)
 ( ) ไปใช้สิทธิ ( ) ไม่ไปใช้สิทธิ เนื่องจาก _____
- พรรคการเมืองที่ท่านเลือก/สนับสนุนในปี 2562 คือ
 ( ) เพื่อไทย ( ) พลังประชารัฐ ( ) อนาคตใหม่/ก้าวไกล
 ( ) ประชาธิปัตย์ ( ) ภูมิใจไทย ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ _____
- หากมีการเลือกตั้ง ณ ปัจจุบัน (ปี พ.ศ.2565) พรรคการเมืองที่ท่านเลือก คือ
 ( ) เพื่อไทย ( ) พลังประชารัฐ ( ) อนาคตใหม่/ก้าวไกล
 ( ) ประชาธิปัตย์ ( ) ภูมิใจไทย ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ _____

ส่วนที่ 3: แบบสอบถามด้านผลประโยชน์ที่ได้รับ : 4 ข้อ

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมข้อความ/ตัวเลข ลงในช่องที่ตรงกับผู้ตอบแบบสอบถาม

- ประเด็นใดที่ท่านให้ความสนใจมากที่สุด 3 ข้อ (โปรดเรียงลำดับ 1-3 โดย 1 = สนใจมากที่สุด)
 ( ) การสร้างสวัสดิการรายกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้มีรายได้ต่ำ กลุ่มผู้พิการ
 ( ) การบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันการผูกขาดการแข่งขัน
 ( ) แก้ไขปัญหาเสพติดและขจัดอำนาจของผู้มีอิทธิพล
 ( ) ระบบประกันสุขภาพที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้
 ( ) การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยการปลดล็อกกัญชาเสรี
 ( ) การสนับสนุนทุนการศึกษาตั้งแต่ประถมจนถึงปวส. เพื่อให้มีงานทำ
 ( ) การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และราคาสินค้าทางการเกษตร
 ( ) การปฏิรูปกองทัพ ยกเลิกเกณฑ์ทหาร เปลี่ยนเป็นรูปแบบสมัครใจ
 ( ) การประกันรายได้เกษตรกรให้ครอบคลุมทุกชนิด
 ( ) การให้สิทธิพิเศษทางภาษีสำหรับธุรกิจของคนไทย

2. ประเด็นทางสังคมที่ท่านเห็นว่าสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ท่านมากที่สุด (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)
- การสร้างสวัสดิการรายกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้มีรายได้ต่ำ กลุ่มผู้พิการ
  - การบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันการผูกขาดการแข่งขัน
  - แก้ไขปัญหาเสพติดและขจัดอำนาจของผู้มีอิทธิพล
  - ระบบประกันสุขภาพที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้
  - การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยการปลดล๊อคกัญชาเสรี
  - การสนับสนุนทุนการศึกษาตั้งแต่ประถมจนถึงปวส. เพื่อให้มีงานทำ
  - การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และราคาสินค้าทางการเกษตร
  - การปฏิรูปกองทัพ ยกเลิกเกณฑ์ทหาร เปลี่ยนเป็นรูปแบบสมัครใจ
  - การประกันรายได้เกษตรกรให้ครอบคลุมทุกชนิด
  - การให้สิทธิพิเศษทางภาษีสำหรับธุรกิจของคนไทย
3. นโยบายด้านใดที่ท่านต้องการให้รัฐบาลมีการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายมากที่สุด (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)
- ด้านแรงงาน   ด้านสาธารณสุข   ด้านเศรษฐกิจและการเงิน
  - ด้านความมั่นคง   ด้านคมนาคม   ด้านสาธารณสุขโรค
  - ด้านสวัสดิการ   ด้านการศึกษา   ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม
  - ด้านเทคโนโลยี   ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
4. โปรดเขียนนโยบายของพรรคการเมืองที่ท่านเลือกในปี 2562 ที่ท่านทราบ
- ทราบ โปรดระบุ 1. _____
  - 2. _____
  - 3. _____
  - ไม่ทราบ

ส่วนที่ 4: แบบสอบถามด้านการรับข้อมูลและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง : 15 ข้อ

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ปัจจุบันท่านรับข่าวสารผ่านช่องทางใดมากที่สุด
- โทรทัศน์   หนังสือพิมพ์   ผ่านการเส้าปากต่อปาก
  - วิทยู   สื่อออนไลน์ โปรดระบุแอปพลิเคชัน _____

ข้อที่	การรับรู้	สม่ำเสมอ (5)	บ่อยครั้ง (4)	ครั้งคราว (3)	น้อยครั้ง (2)	ไม่เคย (1)
ด้านสื่อและแหล่งข้อมูล						
2.	ท่านรับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบเจาะจงหรือตั้งใจอ่าน (สื่อโซเชียล/สื่อสิ่งพิมพ์)					
3.	ท่านรับข่าวสารทางสังคมเศรษฐกิจแบบผ่านตา (สื่อโซเชียล/สื่อสิ่งพิมพ์)					
4.	ท่านรับข่าวสารผ่านทางรายการโทรทัศน์แบบเจาะจง (รวมทั้งแบบย้อนหลังผ่านช่องทางอื่น)					
5.	ท่านรับข่าวสารผ่านทางรายการโทรทัศน์แบบไม่ได้ตั้งใจดู (ครอบครัว/เพื่อนเปิด)					
6.	ท่านรับข่าวสารผ่านพรรคการเมือง/นักการเมือง (รวมทั้งบัญชีออนไลน์ของนักการเมืองหรือของพรรคการเมือง)					
7.	ท่านรับข่าวสารผ่านการฟังสัมภาษณ์/การวิเคราะห์นโยบายเชิงลึกจากนักวิชาการ					
ด้านกลุ่มอ้างอิง						
8.	ครอบครัวของท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องสำคัญ					
9.	เพื่อนสนิทของท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องสำคัญ					
10.	ดารา นักแสดง หรือบุคคลที่ท่านชื่นชอบ เคารพมีส่วนร่วมทางการเมือง ทำให้ท่านให้ความสนใจการเมือง					
ด้านแรงจูงใจอื่น ๆ						
11.	ท่านเชื่อถือข่าวสารที่ผู้อื่นเห็นด้วย/หรือคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันเสมอ					
12.	ท่านมีความสนใจในประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจและต้องการมีส่วนร่วมเสมอ					
13.	ท่านติดตามข่าวสารการทำงานของนักการเมือง/พรรคการเมืองที่ท่านเลือก					

14. บุคคลใดมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในชีวิตของท่านมากที่สุด
- ( ) พ่อ ( ) แม่ ( ) พี่น้อง ( ) เพื่อนสนิท
( ) สามีหรือภรรยา ( ) ดารา/นักแสดง ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ_____
15. บุคคลนั้นตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองใด
- ( ) เพื่อไทย ( ) พลังประชารัฐ ( ) อนาคตใหม่/ก้าวไกล
( ) ประชาธิปัตย์ ( ) ภูมิใจไทย ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ_____

ส่วนที่ 5 แบบวัดความเข้าใจทางการเมือง : 10 ข้อ

คำชี้แจง: โปรดเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- ชนวนเหตุที่ทำให้เกิดความวุ่นวายจนนำมาสู่การรัฐประหารปี 2557 คือข้อใด
  - การนิรโทษกรรมนักโทษทางการเมือง
  - สภาวะเศรษฐกิจถดถอย
  - การทุจริตการเลือกตั้ง
  - ข้อผิดพลาดเชิงนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อชาติ
- “จ่านิวข้าว” กับ “ประกันราคาข้าว” แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
  - แตกต่างกัน เพราะ จ่านิวข้าวช่วยเหลือเกษตรกร ขณะที่ประกันราคาข้าวช่วยเหลือโรงสี
  - แตกต่างกัน เพราะ จ่านิวข้าวคือรัฐรับฝากข้าว แต่ประกันราคาข้าวคือรัฐจ่ายเงินสมทบเมื่อราคาตกต่ำ
  - ไม่แตกต่างกัน เพราะ รัฐเป็นผู้รับซื้อข้าวผ่านหน่วยงานรัฐเหมือนกัน
  - ไม่แตกต่างกัน เพียงแค่เปลี่ยนชื่อนโยบายตามสมัยของแต่ละรัฐบาล
- พรรคการเมืองใดมีคติพจน์ว่า “เราอยากให้คุณคน มีเสรีภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ”
  - ประชาธิปัตย์
  - เพื่อไทย
  - ก้าวไกล
  - เสรีรวมไทย
- นโยบายเรียนฟรี 15 ปี เกิดขึ้นครั้งแรกในสมัยใครใด
  - นายชวน หลีกภัย (ประชาธิปัตย์)
  - อดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร (เพื่อไทย)
  - นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ประชาธิปัตย์)
  - พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา (พลังประชารัฐ)
- สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติไม่ครอบคลุมการรักษาในด้านใด
  - การคลอดบุตร
  - การบริการทันตกรรม
  - ค่าอาหารและค่าห้องสามัญระหว่างรักษาตัว
  - การบำบัดอาการติดสารเสพติด
- “บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ” เป็นนโยบายหลักในการหาเสียงเลือกตั้งปี 2562 ของพรรคการเมืองใด
  - ประชาธิปัตย์
  - พลังประชารัฐ
  - ก้าวไกล
  - เศรษฐกิจใหม่
- ช่วงที่ยาเสพติดมีการปราบปรามอย่างเด็ดขาดภายใต้ชื่อ “สงครามยาเสพติด” เกิดขึ้นในสมัยใครใด
  - นายชวน หลีกภัย (ประชาธิปัตย์)
  - อดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร (เพื่อไทย)
  - นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ประชาธิปัตย์)
  - พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา (พลังประชารัฐ)

8. พรรคการเมืองใด ถือตนเองเป็นสถาบันการเมืองที่ไม่มีเจ้าของพรรค เลือกหัวหน้าจากเสียงข้างมาก
 ก. ประชาธิปัตย์   ข. พลังประชารัฐ   ค. ก้าวไกล   ง. เพื่อไทย
9. ยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย เกิดขึ้นในสมัยนายกรัฐมนตรีท่านใด
 ก. นายชวน หลีกภัย   ข. อติตพันธุ์ดำรงโท ทักษิณ ชินวัตร
 ค. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ   ง. พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา
10. พรรคการเมืองใด เสนอร่างกฎหมายเลิกเกณฑ์ทหาร
 ก. เสรีรวมไทย   ข. ประชาธิปัตย์   ค. ก้าวไกล   ง. เศรษฐกิจใหม่

ส่วนที่ 6: ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

คำชี้แจง: โปรดเสนอแนะความคิดเห็นหรือเหตุผลที่ทำให้ท่านสนับสนุนพรรคการเมืองต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่สละเวลาในครั้งนี้

ภาคผนวก ข

ข้อมูลการใช้ในวิเคราะห์ผ่านโปรแกรมทางสถิติ

Etc3	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1
Etc2	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0
Etc1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1
Ref3	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0
Ref2	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0
Ref1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0
Social6	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
Social5	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Social4	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0
Social3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Social2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Social1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
X4	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
X3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
X2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
X1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Job	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	0
Major	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0
Degree	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1
Dis	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1
Prov3	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prov2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Prov1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	1
AgeD3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AgeD2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
AgeD1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0
Gender	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1
Score3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Score2	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Score1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1
IncomeD3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IncomeD2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
IncomeD1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
Compare	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1
Side2562	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ฉัตรภรณ์ โฆษิตวิรุฬห์
วัน เดือน ปี เกิด	26 พฤษภาคม 2540
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2562 เศรษฐศาสตรบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	36 เจริญนคร50 ถนนเจริญนคร แขวงสำเหร่ เขตธนบุรี กทม.10600

